

UTRIKES

S.20-21

Chiles president
skakas av sonens
fastighetsaffärer

INRIKES

S.12

Vattenfalls
kolbrytning
kritiseras

UTRIKES

S.14

Ekonomiska klyftor
livsfarliga för
kvinnor och barn

ONSDAG 6 MAJ 2015

85 000 LÄSARE VARJE DAG!

DAGENS ETC

EN RÖD DAGSTIDNING FÖR ETT GRÖNARE SVERIGE

Pris: 10 kr www.etc.se

**GÖRAN
GREIDER**

”Vad sägs
om idén att
istället låta
skolan bli en
värld fri från
marknad och
konkurrens-
tänkande?”

S.2-3

Ireen von Wachenfeldt.

2

BILD: SVT

Eva Lundgren.

BILD: DAN HANSSON/SVD/TT

10 ÅR EFTER KÖNSKRIGET

S.6-9

Så förändrade SVT-programmet den svenska feministiska rörelsen i grunden.

Sveland: ”Tack och lov har vi återhämtat oss. I dag är rörelsen starkare än på länge”

SVENSKA PLATSER DU BORDE SE INNAN DU DÖR

S.22-23

**NY BOK
GER DIG
501 RESTIPS**

Museet som blev flyktingförläggning

S.25

LEDARE

Dagstidningen ETC har en röd och grön ledarsida som är oberoende av politiska partier och andra intressegrupper. Andreas Gustavsson (måndag), Roya Hakimnia och Lina Hjorth (varannan tisdag), Göran Greider (onsdag), Johan Ehrenberg (torsdag), Kajsa Ekis Ekman (fredag), Nabila Abdul Fattah (var fjärde fredag) och Maria-Pia Boëthius (lördag, i helgtidningen ETC).

Klart det finns andra alternativ

■ Det finns olika sätt att förhålla sig till ensamkommande flyktingbarn. Att uppvisa solida ritet. Eller att ifrågasätta, som Sverigedemokraterna. Eller att vinstmaximera, som de privata aktörer som nu tjänar grova pengar på att agera underleverantör till kommuner vad gäller boende åt barnen. Det blir snabbt stora belopp. 2000–7000 kronor per barn och dygn. GT/Expressen granskar nu ett av dessa företag som månadsvis tar ut 46 500 kronor för en enrummare.

– Vi göder stora privata företag, vi har inga andra alternativ, kommenterar Birgitta Korpe, verksamhetschef för ensamkommande barn och ungdomar i Mölndal.

Det här är provocerande. Dels att det finns entreprenörer som agerar på det här sättet. Dels att det finns en uppgivenhet hos landets politiker, inte bara i Mölndal. Skapa alternativ om det saknas sådana! Bygg bostäder. Det är det offentliga som ska ta ansvar. DAGENS ETC

"Saudiara-bien bombar Jemen med klustervapen. 98 procent av alla offer för klustervapen är civila. Var är fördömandena?"

Nej, vänsterpartisten Hans Linde (@linde_hans) är inte ensam om att ställa sig den frågan. Och tänk att det fortfarande finns en borgerlighet och ett näringsliv som önskar att Sverige skulle ha förnyat det militära samarbetsavtalet med diktaturen. När det enda rimliga givetvis är att helt upphöra med export av krigsmaterial till Saudiarabien.

6

... av 10 biståndshandläggare inom Göteborgs äldreomsorg vill byta jobb. Orsak? Arbetsbelastningen är så hög att de inte känner att de kan arbeta rättssäkert, rapporterar tidningen Arbetet.

Skolan skapar mer ångest än kunskap

O rdet skola har nog i alla tider mer eller mindre varit förknippat med ångest. Förr i tiden såg auktoritära lärare med rätt att slå sina elever till att många elever kände obehag inför varje ny skoldag. Idag är skolångesten av en annan art: Föräldrar är rädda för att deras barn inte ska hamna i rätt skola, elever jagas av ständiga prov och allt starkare betoning på betyg, lärare känner att de har för dåligt betalt eller är förbannade på att vissa får bli förstelärare med bättre lön och att stämningen i lärarrummen försämras. Och slutligen: Politikerna har ångest för att Sverige, eller det land de råkar verka i, sjunker i Pisa-mätningarna och att nationens konkurrenskraft därmed minskar.

SOM TUR ÄR tycker många elever fortfarande om att gå till skolan och många lärare knogar på därför att de älskar sitt arbete.

NÄR JAG FORSAR igenom OECD:s skolrapport "Improving Schools in Sweden: an OECD Perspective", beställd av förra regeringen, kan jag inte känna annat än en viss leda vid det ständiga utvärderandet av det svenska skolsystemet. Det är föga nytt som framkommer i rapporten, som presenterades i måndags morse. Redan i inledningen blir man orolig när man ser att rapportförfattarna låtit sig inspireras av några av de värsta svenska ekonomerna i sin syn på hur det står till i landet; de citerar gamle Assar Lindbeck om den alltför generösa svenska välfärdsstaten som gjort bidragstagande medborgare, liksom elever, för nöjda och självbelåtna.

RAPPORTEN TILFOGAR inte mycket nytt till det vi redan vet. De verkligt brännande frågorna om det fria skolvalets effekter när det gäller segregation och resultat tenderar OECD att bara tassa runt. Allt de vågar säga är att det fria skolvalet inte "nödvändigtvis" förbättrar skolresultaten. De vågar inte/vill inte ifrågasätta själva principen om fritt skolval och skolpeng utan föreslår istället ett antal menlösa åtgärder för att begränsa segregationen det leder till, såsom bättre information till lågutbildade föräldrar om vilken skola de ska välja.

RAPPORTFÖRFATTARNAS HUVUDFÖRSLAG är att statusen på lärarna bör höjas och det har vi hört förut. Vad vi inte har hört något hittills om i alla rapporter av det här slaget är i vilken grad den ökande marknadfieringen av

samhället och skolan i sig ökar statushetsen. Det är ju det som är ett av huvudproblemen. Och är det inte i så fall skolans status som i första hand ska höjas? Vilket är extra svårt i ett alltmer marknadsliberalt samhälle där kortsiktig vinst och köpt prestige alltid väger tyngre än det långsiktiga slitet med att skaffa sig kunskaper.

MEN DET ÄR I SIG ett stort och problem att skolans värld blivit något av en lekboll för denna växande tävlings- och mätningssirkus. Vetenskapsradion har den senaste månaden gjort en serie viktiga program där Pisa/OECD:s påverkan på den globala skoldebatten satts under lupp. De har kunnat visa att mättnings- och jämförelsehysterin på många håll har skapat ett alltmer egendomligt skolklimat. Skolor, länder – och delstater i USA – tävlar med varandra om att kunna visa upp de bästa skolresultaten och då har ett mått av korruption och fusk krupit in: Testresultat har således förfalskats genom att svaga elever inte tillåtit delta i proven. Själva producerandet av dessa prov och test har i sig blivit en lukrativ marknad för stora företag. I Oslo har man infört ett system där lärarna får lönepåslag om deras klasser kan uppvisa förbättrade Pisaresultat – inspirationen kommer från USA – och lärare har gått ut och varnat för korruption och fusk. Rektorerna i Oslo har skrivit på särskilda "resultatkontrakt". Även i Norge har svaga elever hindrats från att skriva prov för att inte sänka resultaten. (På P1:s Vetenskapsradions hemsida kan man lyssna på dessa reportage).

MARKNADEN SVEPER IDAG genom allt vad skola och utbildning heter och gör det särskilt mycket i Sverige, som har ett extremt marknadsfierat skolsystem. Ytterst reduceras skolan genom Pisas mätningar till ett slags verktyg för ett land att överleva i den globala konkurrensen. Jag tror inte att det är så en bra skola med nyfikna elever skapas.

SVERIGE GICK UNDER LOPPET av ett årtionde från ett av de mer centraliserade skolsystemen i världen (med goda studieresultat) till ett av de mest decentraliserade i världen (med sjunkande resultat) – och det skedde i marknadsmekanismens tecken. Kommunaliseringen, det fria skolvalet, skolpengen plus nittioalets ekonomiska neddragningar förvandlade den svenska skolan till något som, tillspetsat uttryckt, skapar mer ångest än kunskap och mer segregation än sammanhållning.

NU VILL OECD lösa det med mer status- och karriärtänkande, högre förväntningar på eleverna och alltmer fokus på jämförelser mellan olika länder.

VAD SÄGS OM IDÉN att istället låta skolan bli en värld fri från marknad och konkurrenstänkande?
GÖRAN GREIDER

DAGENS ETC

TIPSA OSS!
Telefon: 08-410 357 00
dagens@etc.se

JOHAN EHRENBORG
Ansvarig utgivare
johan@etc.se

ANDREAS GUSTAVSSON
Chefredaktör/vd
andreas.gustavsson@etc.se

EIGIL SÖDERIN
Nyhetschef
0762-16 76 16
eigil.soderin@etc.se

ANNA-MARIA CARNHEDE
Nyhetschef
0733-86 67 75
anna-maria.carnhede@etc.se

MARIA HOLM
Redaktionschef
0706-43 57 18
maria.holm@etc.se

ÅSA WILSON
Personalchef
072-698 40 35
asa.wilson@etc.se

ULRIKA LINDAHL
Redaktionssekreterare
0703-95 01 94
ulrika.lindahl@etc.se

KLARA STRANDBERG
(föräldraledig)

GUNNAR WESSLÉN
Redaktionsledning

HENRIK JOHANSSON
Redigeringschef
henrik.johansson@etc.se

SIGNE LIDÉN
Webbredaktör
signe.liden@etc.se

Reportrar:
KARIN HOLMBERG
karin.holmberg@etc.se

ANDREA WESSLÉN
andrea.wesslen@etc.se

KARIN ANNEBÄCK
karin.anneback@etc.se

STINA BERGLUND
stina.berglund@etc.se

KARL GRAUERS
karl.grauers@etc.se

DAG ANKERSEN
dag.ankersen@etc.se

SAM LINDEROTH
sam.linderoth@etc.se

Redigering:
DANIEL ANDRÉASSON
daniel.andreasson@etc.se

SANDRA BERG
sandra.berg@etc.se

JAKOB JÖRLÅS
jakob.jorlas@etc.se

KARL SKAGERBERG
karl.skagerberg@etc.se

ANNONSERA
HOS OSS!

JIM BERG
Marknadschef
0705-95 27 87
jim.berg@etc.se

POST
Box 4403, 102 68 Stockholm
INTERNET www.etc.se
MEJL dagens@etc.se
KUNDTJÄNST
kundtjanst@etc.se 08-410 359 00
TRYCK V-tab

HUR JÄMSTÄLLDA ÄR VI?
Hur många kvinnor respektive
män vi intervjuar och har med
på bild, samt anlitat som med-
arbetare: 62 kvinnor, 40 män

”Marknaden sveper idag genom allt
vad skola och utbildning heter.”

DEBATT & INSÄNDARE

Vad tycker du? Skicka din text till debatt@etc.se

Denna lagstiftning och detta förslag gör att större fastighetsägare och bostadsrättsföreningar inte får några incitament att satsa på förnybar energi, skriver debattörerna. BILD: FREDRIK SANDBERG/TT

Lokalt egenproducerad el ska inte beläggas med energiskatt

ENERGI Nuvarande regler för skattereduktion för egenproduktion av el måste ses över och ändras så att boende i flerfamiljshus/bostadsrättsförening inte särbehandlas. Annars får viljan och modet att satsa på lokalt egenproducerad, miljövänlig energi sig ännu en törn, skriver Åse Classon och Staffan Nilsson från riksorganisationen Hela Sverige ska leva.

Sveriges riksdag har beslutat att stimulera produktion av förnybar energi, bland annat solenergi för villaboende. I stället för att följa den modell som använts i flera EU-länder har Sverige valt att stimulera genom en skattereduktion på maximalt 18 000 kronor per år. I praktiken innebär detta att ägare av villafastighet med tillräckligt hög solelsproduktion årligen kan få som mest 18 000 kronor. Även för ägare

till flerfamiljshus, till exempel allmännyttan och bostadsrättsförening, är skattereduktionen begränsad till som mest 18 000 kronor, oavsett hur stor produktionen av förnybar solenergi är.

I en bostadsrättsförening/ flerfamiljshus med hundra lägenheter kan avgiften/hyran reduceras med som mest 15 kronor i månaden genom reglerna om skattereduktion. För villafastighet är motsvarande maximala minskning 1 500 kronor. När det gäller klimat- och miljöpåverkan blir resultatet det omvända.

Regeringens förslag, att produktion av solenergi producerad på flerfamiljshus ska beläggas med en energiskatt på 30 öre per kilowattimme, skulle innebära en kostnadsökning för familjer boende i flerfamiljshus eller bostadsrättsföreningar om hundra lägenheter och med stora solcellsanläggningar. Kostnadsökningen blir sammanlagt omkring 30 000 kronor per år.

Den stimulans av solelsproduktion som gäller nu är bra för en del av boendet, det småskaliga, men det missgynnar en annan del – det storskaliga i hyres- och bostadsrätt.

Per lägenhet räknat innebär förslaget inte så mycket, men det följer den negativa särbehandling som boende i flerfamiljshus råkar ut för även när det gäller den nya skattereduktionen.

Denna lagstiftning och detta förslag gör att större fastighetsägare och bostadsrättsföreningar inte får några incitament att satsa på förnybar energi. Möjligheten till lokalt engagemang och ansvarstagande för ett bättre klimat och en bättre miljö tas inte till vara. Viljan och modet att satsa på lokalt egenproducerad, miljövänlig energi får sig ännu en törn.

Den stimulans av solelsproduktion som gäller nu är bra för en del av boendet, det småskaliga, men det missgynnar en annan del – det storskaliga i hyres- och bostadsrätt. Vad som verkligen missgynnas av beslutet är klimat och miljö. I jämförelse med el producerad av brunkol minskar solceller koldioxidutsläppen med cirka hundra kilo per kvadratmeter solcellsytan och år. En stor takyta med 500 kvadratmeter solceller kan därför antas minska utsläppen med cirka 50 ton per år, ett villatak med 50 kvadratmeter solceller med fem ton.

Stimulans av solenergi är bra för klimat och miljö men för att uppnå detta måste ett system skapas som gynnar alla typer av boenden på ett likvärdigt sätt. Lokalt egenproducerad el ska inte beläggas med energiskatt. Egenproduktion av solenergi ska stimuleras oavsett vilken typ av byggnad eller fastighet som solanläggningen finns på.

Nuvarande regler för skattereduktion för egenproduktion av el måste ses över och ändras så att boende i flerfamiljshus/bostadsrättsförening inte särbehandlas.

ÅSE CLASSON

ordförande Hela Sverige ska leva

STAFFAN NILSSON

ordförande Hela Sverige ska leva

FAKTA

• Riksorganisationen Hela Sverige ska leva företräder cirka 5 000 lokala utvecklingsgrupper som finns runt om i landet. Organisationens uppgift är, förutom att bedriva opinionsarbete, att ge råd och stöd samt tillhandahålla redskap för framgångsrikt lokalt arbete.

Svenska folket vill inte ha minkfarmning

PÄLSINDUSTRI Djurens rätts arbete bygger på kunskap om djurs behov. Till skillnad från Johan Dalén anser jag att vi också ska diskutera om det är etiskt acceptabelt att plåga minkar för att någon vill tjäna pengar på deras päls, skriver Camilla Björkbom från Djurens rätt i en slutreplik.

REPLIK

Johan Dalén företräder omkring 75 minkfarmare som vill fortsätta att tjäna stora pengar på att stänga in minkar i små burar. Djurens rätt, som Dalén i gårdagens Dagens ETC beskriver som en liten men högljudd djurrättslobby, är en växande folkrörelse med djurens intressen i fokus. Vi företräder över 36 000 medlemmar.

TUNGA INSTANSER SOM kritiserat minkfarmning saknas inte. Sveriges veterinärmedicinska sällskap har i upprepade rapporter varnat för att pälsdjursfarmningen i Sverige inte lever upp till djurskyddslagens krav. Jordbruksverket har konstaterat att de traditionella bursystemen för pälsdjursfarmning måste avvecklas. Minkindustrin fick till 2010 på sig att utveckla sin djurhållning utan att något hände. Sveriges

Sveriges veterinärförbund har slagit fast att pälsdjursfarmer medför ett stort lidande för djuren, skriver Camilla Björkbom. BILD: TT

veterinärförbund har slagit fast att pälsdjursfarmer medför ett stort lidande för djuren. Samma slutsats har nåtts i en europeisk expertrapport. Minkar, som är ensamlevande, aktiva rovdjur med behov av att klättra, simma och jaga får inte sina behov tillgodosedda genom att de får ”berik-

ning” i form av bollar att leka med i de små gallerburarna. Däremot visar ny forskning att simvatten har ett stort värde för minkar som en berikning av miljön. **8 AV 10 SVENSKAR** anser att det inte ska vara tillåtet att föda upp minkar i bur för pälsens

skull. Djurens rätts opinionsundersökningar, utförda årligen mellan 2011 och 2014, har visat på att en stabil majoritet av svenska folket inte vill ha kvar minkfarmningen. Frågan har varit likadant formulerad i samtliga undersökningar och Djurens rätt redovisar öppet råmaterialet från dessa. Svensk

Simvatten har ett stort värde för minkar som en berikning av miljön.

mink har däremot vid flertalet förfrågningar inte velat lämna ut sin opinionsundersökning. Djurens rätt får toppbetyg för sin transparens i Givarguidens kontroller och vi är alltid öppna med att vi för djurens talan. Pälsindustrin öppnar en minkfarm om året för allmänhetens beskådan och bjuder på en välregisserad pr-show.

DJURENS RÄTTS arbete bygger på kunskap om djurs behov. Till skillnad från Dalén anser jag att vi också ska diskutera om det är etiskt acceptabelt att plåga minkar för att någon vill tjäna pengar på deras päls. Är Sverige redo att visa framåtanda i djurskyddsfrågor och sätta stopp för en behandling av djur som redan i dag är avvecklad i många andra EU-länder?

CAMILLA BJÖRKBOM
Förbunds-
ordförande
Djurens rätt

CITATET:
”Skolresultaten kan inte få fortsätta bero på vilken kommun eller stadsdel man har turen eller oturen att bo i.”

Med anledning av OECD:s senaste rapport om en skola i kris skriver Dagens Arenas ledarskribent Vesna Prekopic att det behövs en nationell strategi för ökad likvärdighet för eleverna. ”Ad hoc-lösningarnas tid måste vara förbi.”

1 000

• Så många kycklingar, drygt, kvävdes till döds under en transport från Småland till Skåne 2013. När de kom fram till slakteriet kunde veterinären konstatera att de utsatts för stort lidande. I många lådor som maximalt får lastas med 13 djur låg 16-17 kycklingar. Nu har en 65-årig man dömts till 70 dagsböter för brott mot djurskyddslagen, rapporterar Smålandsposten.

SATIR

X-Files gör snart comeback.
Kommer vi få se Mulder & Scully utreda:

MYSTERIET MED BEATRICE ASKs KÄLLKRITIK?

Omfattande organisation av tiggare!
Marijuanaöverdoser!
Aliens!!!

Scully, the truth is out there, because it sure aint here.

INRIKES.

Skattemärket

Inför deklarationen – så kan du betala MER i skatt

Det är deklarationstider och många räknar nu febril för att maksimera avdragen. Andra tycker att det varit väl stora skattenärningar senaste åren och hade gärna betalat extra skatt. Går det? Inte enligt lag. Men Dagens ETC har hittat ett kryddhål för den som orkar ta ut kontanter och gå till ett skattekontor.

VINN FÄRG FÖR

JOBBSKATTEA VORÄSET: 2 200 KRONOR LÄGRE SKATT

Mest läst på etc.se

1. Inför deklarationen: Så kan du betala MER i skatt
Nyhet

2. Regeringens samordnare sprider rykten om tiggare
Nyhet

3. Tuttar, fulvitsar och tricket som tystnar trollen
Krönika

4. Kaoset på spåret sprider farlig känsla av land i fritt fall
Ledare

5. När glöden inte räcker till
Nyhet

HUGGET I RYGGEN

Maria Sveland om ”Män är djur”-dokumentärens följer

FEMINISM Den 15 maj är det tio år sedan SVT:s Dokument Inifrån sände Könskriget. Ett program som fick allvarliga konsekvenser för framförallt Roks, Riksorganisationen för Sveriges kvinnojourer och tjejjourer, men också för hela den feministiska rörelsen.

KOMMENTAR

Tänk dig att du slår på tv:n en vanlig vardagskväll i maj. Det seriösa samhällsmagasinet Dokument Inifrån sänder ett program som heter *Könskriget*. Titeln signalerar att det pågår ett krig mellan könen och nyfiken fortsätter du titta för att få reda på vad det handlar om.

Den första bilden som visas är ett brinnande pentagram, det vill säga en femkantad stjärna som är en satanist-symbol. I bakgrunden ligger en hotfull, dramatisk musik och plötsligt klipps en blond kvinna in som pratar om rituella övergrepp på små barn. Nästa bild är en teckning av vad som ser ut som en satanistisk ritual där människor i kåpor håller upp ett blodigt spädbarn. En bild som ska illustrera det som den blonda kvinnan nyss pratade om. Tre gånger korsklippas det brinnande pentagrammet med den blonda kvinnan som beskriver rituella övergrepp innan en pålagd röst berättar om ett fall i Södertälje där en flicka berättat om ritualmord på små barn. Ett fall som blev mycket uppmärksammat i medierna men som sedan lades ned då polisen inte hittade några barnlik. Efter detta förklarar samma röst som tidigare att ”det finns en rörelse där övertygelsen om mäktiga satanistnätverk fortfarande lever”. Nu klipps en ny kvinna in, som heter Ireen von Wachenfeldt och är ordförande för Roks. Utan att tittarna vet vilken fråga hon besvarar eller ur vilket sammanhang hennes resonemang är taget hör vi henne säga:

”Det kan ju vara vissa ritualer som män kan ha och i de här ritualerna så ska de kanske ha ett barn att förgripa sig på.”

VID DET HÄR laget vore det inte konstigt om de flesta i tv-sofforna runt om i Sverige fått en bild av att de båda kvinnorna vi just fått se verkade inbilla sig att det fanns satanistiska pedofilnätverk lite här och där. Ett intryck som förstärktes när programmakaren Evin Rubar återigen i en voice over påstod:

”I Sveriges mest inflytelserika feministorganisation tror man på satanistiska pedofilnätverk som en utbredd före-

Evin Rubar.

BILD: MAGNUS BERGSTRÖM/TT

else i det svenska samhället. Bilden av satanistiska sexualövergrepp sprids inom rörelsen i början av nittioalet, inte minst när den kontroversiella forskaren Eva Lundgren började hävda att detta var ett utbredd fenomen.”

Allt som Eva Lundgren och Ireen von Wachenfeldt sedan sa i programmet skedde i belysning av denna introduktion. Att klippt där Eva Lundgren pratade om rituella övergrepp var hämtat från ett tolv år gammalt tv-program där hon berättade om sin avhandling eller att Ireen von Wachenfeldt (liksom övriga medverkande) sagt ja till intervjun i tron att hon medverkade i en dokumentär som ville uppmärksamma Roks kommande 20-årsjubileum, fick tittarna aldrig veta.

NÄR ROKS-ORDFÖRANDEN Ireen von Wachenfeldt senare i programmet sa att ”män är djur” visste upprördheten inte några gränser. Det spelade ingen roll att intervjun handlat om en två år gammal recension av Valerie Solanas Scum-manifest i Roks egen medlemstidning och att reportern Evin Rubar pressat henne att ta ställning för författaren Solanas ord

om att män är djur. I programmet och i den efterföljande debatten framställdes dessa ord som Roks allmänna inställning till män och därmed bekräftades såväl manshatet som rörelsens galenskap.

Ett annat exempel var en sekvens där Roks ordförande Ireen von Wachenfeldt syntes hålla ett tal i kvällsmörkret omringad av människor som bar facklor. Med tanke på de tidigare hopklippta bilderna av eldar, biblar och djävlar framstod detta i en helt annan dager än vad som var verkligheten. I själva verket stod Amnesty International som arrangör för denna sammankomst där

även justitieministern och Stockholms dåvarande landshövding höll tal. Men den upprepade sammankopplingen mellan ”extremteorier” och kvinno-symboler framställde feminister som extremister och demoniserade och förlöjligade de intervjuade.

DEN SYSTEMATISKA hopblandningen av äpplen och päron samt en lätt (och på vissa ställen grov) förvanskning av fakta blev till en helhet där det var ytterst svårt för den som inte var insatt att skilja på vad som var programmakarnas illvilliga tolkningar och vad som var sant.

I efterhand är det svårt att förstå hur ett tv-program kunde få så stora och allvarliga följder. Att ett tv-program skulle förändra hela attityden kring feminism och feminister inom loppet av en vecka. Ändå var det vad som hände.

För att förstå varför behöver vi gå tillbaka till 90-talet, ett decennium som på många sätt kan beskrivas som en feministisk glansperiod. Ett tionde som inleddes med Stödstrumpornas krav på ”halva makten, hela lönen” och som sedan följdes av en rad politiska, radikala beslut. Det var under de här åren som Sverige fick en sexköpslag och en kvinnofridslagstiftning. Det var under de här åren som en andra pappamånad infördes i föräldraförsäkringen. Roks, Riksorganisationen för Sveriges kvinnojourer och tjejjourer, var en av de största och mest inflytelserika feministiska rörelserna och det var också under den här perioden som Vänsterpartiet gjorde ett historiskt val (1998) och fick 12 procent – mycket tack vare partiledaren Gudrun Schyman och hennes en-

vetna kamp att lyfta feministiska frågor. Ett val som gjorde att de andra partierna insåg att feminism var något man kunde vinna väljare på och därför snabbt skrev in olika versioner av feminism i sina partiprogram. Till och med KD sade sig företräda en ”etisk feminism”. Det var ett decennium då feminism för första gången i världshistorien var något populärt och folkligt, något som de flesta skrev under på och tyckte var bra.

MOT BAKGRUND AV det var det kanske inte så konstigt att bakslaget när det väl kom var starkt och aggressivt. Det hade helt enkelt gått lite för bra för feministerna och nu var det dags att sätta stopp.

Könskriget kom att fungera som en dörröppnare för den enögda, upphetsade journalistkår som villigt hoppade på drevet. Ett drev som kom att pågå i flera månader, där lögnerna och de påstådda åsikterna upprepades så flitigt att det till slut kom att bli en medial sanning.

Desto mindre uppmärksamhet fick det faktum att Könskriget faktiskt fälldes ett år senare i Granskningsnämnden för opartiskhet. I deras beslut (22 mars 2006) kan man läsa följande:

”Sammanfattningsvis kan nämnden inte finna annat än att SVT gett bristfälligt utrymme för anmälarnas version av händelseförloppet. Vid en samlad bedömning anser nämnden därför att programmet strider mot kravet på opartiskhet.”

MEN DÅ VAR det för sent. Den vinklade, falska bild av Roks och feminister hade upprepats så flitigt av så många att den stannade kvar i medvetandet hos en stor del av befolkningen.

Konsekvenserna efter Könskriget blev stora. Inte bara för de inblandade och direkt utsatta, utan även för hela den feministiska rörelsen i Sverige. Hela samtalet kring feminism förändrades inom loppet av en vecka och kom att spilla över på de politiska ambitioner som samtidigt startat i och med Feministiskt initiativ.

I dagarna är det tio år sedan programmet sändes och tack och lov har vi återhämtat oss. Idag är Feministiskt initiativ större än någonsin, vi har världens första uttalat feministiska regering och den feministiska rörelsen är starkare och mer aktiv än på länge. Njut så länge det varar, för om det är något vi kan vara säkra på är det att nya bakslag kommer. Som alltid gäller då att envist göra motstånd mot lögnerna och attackerna.

MARIA SVELAND

PÅ FEMINISMEN

BILDER: YOUTUBE

"Män är
djur."

Uttalandet från Roks dåvarande ordförande Ireen von Wachenfeldt skapade svarta rubriker och en störtflod av attacker mot kvinnojour-rörelsen. Men citatet blev taget ur sitt sammanhang och programmet "Könskriget" blev senare fält för osaklighet.

Professorn Eva Lundgren, som forskat kring mäns våld mot kvinnor, och Angela Beausang från Roks blev också hårt ifrågasatta. Bilderna är tagna från dokumentären.

Nästa
sida:
Så på-
verkades
svensk feminism

MEDVERKANDE

Eva Lundgren, professor och forskare i könsrelaterat våld. En av de medverkande i programmet.

Lundgren: ”I dag är

FEMINISM Programmet Könskriget slog ner som en bomb i Feministsverige när det sändes och förlamade stora delar av kvinnojoursrörelsen. Dagens ETC har pratat med några av de som närmast berördes av drevet som följde.

Minns du vad du tänkte och tyckte om programmet då när du såg det?

Eva Lundgren (EL): Ett uppenbart fuskarbete med klipp och klistra-teknik och voice over.

Gudrun Schyman (GS): Jag tyckte det var ett oerhört hårdvinklat, tendensiöst och osakligt program. När jag sedan fick reda på hur inspelningen gått till, med utfästelser om att det skulle vara ett jubileumsprogram om Roks, blev jag tvärförbannad!

Angela Beausang (AB): Jag tyckte att programmet visade en

förvriden bild över vår organisation. Tendentiös och ganska kvinnohatande.

Tiina Rosenberg (TR): Det kändes redan när det sändes att detta inte var goda nyheter för feminister.

Jenny Westerstrand (JW): Jag tyckte det var underligt, karikatyrartat och lite som en glimt in i en helt uppsnurrad värld. Men jag trodde inte att programmet skulle ”sätta sig” hos folk.

Devrim Mavi (DM): Min första tanke var att det alltid måste vara okej att undersöka och kritisera feminism. Men när jag såg programmet insåg jag att det både var mycket tendensiöst och osakligt.

Vad tänker du om det nu tio år senare?

EL: Programmet var och är en ren förfälskning om Roks och feministisk våldskunskap.

GS: Det gjorde stor skada när det kom, många aktivister

blev skrämnda in i hörnen och många som inte gillar feminism fick bre ut sig, men långsiktigt har det inte haft betydelse för den feministiska rörelsens framfart.

AB: Jag har inte ändrat uppfattning.

TR: Freud påstår att slumpen inte existerar. Det finns processer som är i gång oavsett om vi vill eller inte. Det är klart att jag än idag känner mig förvånad över reaktionerna.

JW: Att folk ville ha den där berättelsen om ”radikalfeminismen”. Det var iofs ingen jätteöverraskning, men att det kunde serveras sådär rätt, och fånga så många. Även feminister.

DV: Det jag minns mest är att

folk blev som tokiga. En fråga jag ofta fick var: Anser du/ni att män är djur? Jag minns att jag då kopplade både det mycket våldsamma mottagandet av Fi

och även en hel del hot jag fick utstå till filmen. Så här tio år senare tror jag att dokumentärens osaklighet är uppenbar för de allra flesta. **Vilka konsekvenser fick programmet för dig och**

för den feministiska rörelsen i stort?

EL: Programmet blev starten på en granskning av mig för misstänkt vetenskaplig ohederlighet initierat av min arbetsgivare, rektorn vid Uppsala universitet. Även om jag sedan blev frikänd från anklagelserna så blev min forskargärning och

livsverk sönderslaget. Livet blev sig aldrig mer likt.

GS: Klimatet blev kärvt. Det blev uppförsbacke i vår första valrörelse. Många satte likhetstecken mellan utsagorna i filmen och Feministiskt initiativ. Vi fick oss påklistrat att vi hade uppfattningen att män är djur.

AB: Jag påverkades inte alls förutom att jag blev störtförbannad eftersom jag såg vad det gjorde med Ireen (von Wachenfeldt, Roks dåvarande ordförande, red. anm.), en kär syster!

TR: Programmet blandades ihop med Fi och feminismen i stort.

JW: Jag fick det mest solida empiriska test på att min teoretiska och analytiska bas är robust. Jag hade inte i det mest lagbundna radikalfeministiska universum kunnat skriva en så fundamentalistisk anti-feministisk plot.

DV: Programmet blev en förövandning för att demonisera Fi.

Dramaturgin var oemotståndlig för medierna – eld, satanister och galna feminister.

Gudrun Schyman, talesperson för Fi, och **Devrim Mavi**, före detta talesperson för Fi.

Tiina Rosenberg, forskare och före detta talesperson för Fi.

Angela Beausang, före detta ordförande för Roks, medverkade i programmet.

Jenny Westerstrand, forskar om mäns våld mot kvinnor, jobbade vid denna tid ihop med Eva Lundgren.

BILD: DAN HANSSON, PONTUS LUNDAHL, HENRIK MONTGOMERY, JULIA LINDEMÄLM OCH

vi på benen igen”

Vi var många i Fi som drabbades av hot som skickades hem till oss. Våra torgmöten blev angripna.

Varför tror du att programmet fick sånt enormt genomslag i medierna?

EL: Feminismen var en svensk framgångssaga och det fanns starka krafter som sedan länge ville hindra denna utveckling.

GS: Alla som var skeptiska och/eller motståndare till feminismen fick luft under vingarna. Fernissan krackelerade och debatten tappade kunskap.

AB: Dramaturgin var oemotståndlig för medierna – eld, satanister och galna feminister.

TR: Det är en bra story. Att klippa uttalanden ur sin kontext får vem som helst att framstå som obegriplig. En rafflande story är alltid något som går rakt in i det mediala blodomloppet och då tänker folk att det inte finns rök utan eld.

JW: Under många år fick

medierna regissera samtalet om våld, för de tillät inte att någon kom in och debatterade deras vinklar och teknik. När detta kombineras med Dan Josefs-son-ideal, politisk fundamentalism och metodologisk härdsmälta vad avser etiken, inser man att machotänkandet premieras i sagda miljö. Klart ett sådant sammanhang inte vill se feminister.

Vad tror du var det bakomliggande syftet med programmet?

EL: För vissa aktörer var det viktigt att slå undan benen för feministisk våldsforskning.

GS: Det har jag verkligen undrat över. Programmet fick ju också pris för ”nyskapande”

dokumentär, om jag inte minns fel. Jag är inte konspiratoriskt lagd men det här var något lur.

AB: En karriärsugen journalist med ambitioner?

TR:

Programmet fälldes senare som osakligt, men det brydde sig folk inte om. Avsikten var att skada kvinnojoursrörelsen och det lyckades man med.

JW: Att

bryta den framgång feministisk våldsforskning haft.

DM: Det var reaktionen på mångåriga feministiska framgångar: ”Vet er plats!”

Var står vi idag, dvs. hur har den feministiska rörelsen hämtat sig? Vad har vi lärt oss?

EL: Den feministiska

rörelsen blev fragmenterad och identifierad med det nya fyordet ”extremfeminist”. I dag är den på benen igen som politisk och aktivistisk rörelse men har mist kontakten med feministisk våldsforskning och drivs mer av så kallad identitetspolitik.

GS: Visst har den hämtat sig! Och inte bara det. Den har fått ett genombrott av aldrig skådat slag.

AB: Jourerna har hämtat sig för länge sedan.

TR: Ur ett internationellt perspektiv har feminismen klarat sig fint i Sverige. Jag jobbar i Finland och det är stor skillnad.

JW: Den feministiska rörelsen är splittrad som alltid, men en skillnad från förr är att våldsförfrågan från att ha varit i centrum för feministisk teori och politik nu betraktas som perifer när den omtalar kvinnors utsatthet för mäns våld.

DM: Vi har lärt oss att orga-

niser oss och kämpa vidare. Feminismen är idag en folkrörelse.

GS: Idag skulle programmet aldrig kunnat sändas. Se bara på reaktionerna efter Belinda Olssons program *Fittstim – min kamp*. Det blev massiva protester och resultatet blev en injektion till feministisk organisering. Helt tvärt emot vad som hände då.

TR: Jag tänker med tacksamhet på alla feminister som orkar tjata. I Sverige syns feminister i både medier och i den övriga offentligheten. Feminister tas på allvar på ett sätt som jag inte stött på någons annanstans.

JW: Jag önskar mig ett smartare Sverige och en modigare feminism.

Maria Sveland

Fotnot: Dagens ETC har sökt Könskrigets programledare Evin Rubar och dess producent för en kommentar, men de har valt att inte medverka.

Hyr ut ettor till flyktingar – för 46 500 i månaden

BOSTAD Privata företag tjänar miljoner på att hyra ut enrumslägenheter till överpris till ensamkommande flyktingungdomar. Och boendena bekostas av berörda kommuner genom skattemedel. Det avslöjade Expressen igår.

De senaste tre åren har Migrationsverket betalat ut 12,4 miljarder kronor till kommuner för att ordna boende till ensamkommande flyktingungdomar. Förra året var Mölndal den kommun som tog emot mest pengar från myndigheten – 276 miljoner kronor. Där anlitas nästan bara privata bolag för att ordna boendeplatser till ensamkommande barn och ungdomar, enligt Expressen.

– Vi göder stora privata företag, vi har inga andra alternativ. Företagen kan göra extrema vinster, säger Birgitta Korpe, kommunens verksamhetschef för ensamkommande barn och ungdomar till tidningen.

Börs- vd bakom upplägget

Steget vidare AB är ett av dessa företag, som enligt Expressen hyr ut omkring 30 lägenheter till Mölndals kommun. Det ska främst röra sig om studentlägenheter, enrumsoenden på omkring 20 kvadratmeter, och när Expressen besöker lägenheterna är de i dåligt skick. Men trots detta hyr Steget vidare ut dem för 46 500 kronor i månaden till Mölndals kommun. Något som innebär en bruttovinst på 15,7 miljoner kronor för företaget.

Bakom upplägget finns det börsnoterade fastighetsföretaget Balders vd Erik Selin och vice vd Sharam Rahi, samt andra till dem närstående personer. Den förstnämnda är enligt Veckans Affärer den 33:e rikaste personen i Sverige.

– Jag har aldrig tagit ut en krona från företaget, säger Erik Selin i en kort kommentar till Expressen.

Men någon ordentlig intervju med tidningen har ingen av de ansvariga velat ställa upp på.

Sam Linderoth

Vi har inga andra alternativ.

Birgitta Korpe

SAMVETSFRIHET. KD:s nya partiledares uttalanden har åter fått igång debatten om samvetsfrihet för vårdpersonal.

BILD: TOMAS ONEBORG/SVD/TT

Kritik mot professors tolkning av abortlagen

RFSU: Inget stöd i svensk lag för samvetsfrihet

VÅRD Samvetsfrihet som ger vårdpersonal rätt att vägra aborter skyddas redan av såväl Europakonventionen som den svenska abortlagen. Det skriver Reinhold Fahlbeck, professor emeritus i juridik vid Lunds universitet, i en debattartikel i Svenska Dagbladet. Men Kerstin Burman, förbundsjurist på RFSU, menar att hans tolkning av lagen är felaktig.

– Och det skulle nog de flesta jurister hålla med om. Dessutom har jag fått uppfattningen att även regeringen delar den bedömningen. RFSU:s rättsliga bedömning är att det inte finns någon bindande bestämmelse från Europarådet som säger att vi måste ha samvetsklausuler i Sverige, säger hon.

I sin artikel hänvisar Reinhold Fahlbeck till resolution 1763 från Europarådet, som innebär att ingen person ska tvingas att utföra abort på grund av samvetsbetänkligheter. Han tar också upp ett rättsfall i Europadomstolen som rör militärtjänstgöring, där domstolen ”har konstaterat att det finns en nästan total samsyn i medlemsländerna att godta vapenvägran av samvetsskäl [...]”.

– Den resolutionen är inte bindande, och Sverige har valt att inte implementera den. Vad gäller rättsfallet är det vanligt att hänvisa till det i abortmotståndarkretsar, men man drar alldeles för vida slutsatser kring ett fall som handlar om något helt annat. Till skillnad från militärtjänst är det ju inte någon som tvingas att bli barnmorska och utföra aborter. Det är ett frivilligt yrkesval, säger Kerstin Burman.

Det är ju ingen som tvingas att bli barnmorska och utföra aborter.

Kerstin Burman

Reinhold Fahlbeck menar dock att resolutionen fortfarande är viktig att ta hänsyn till, trots att den inte är juridiskt bindande.

– Den är moraliskt förpliktande och väsentlig eftersom generalförsamlingen har antagit den, och därmed sagt att man betraktar samvetsfriheten som rättsligt självklar. Det kommer

därför vara ett viktigt dokument vid rättsfall som rör samvetsfrihet kring aborter i Europadomstolen, säger han till Dagens ETC.

”Abort ingen mänsklig rättighet”

– Abortlagen innebär inte att man har rätt till abort, utan en möjlighet till det under de förutsättningar som anges i lagen. Att få göra abort är ingen mänsklig rättighet, det finns inte något dokument som säger det, säger Reinhold Fahlbeck.

Kerstin Burman menar dock att han i sin debattartikel är helt fel ute när det gäller tolkningen av förarbetena.

Tvärtom är det så att förarbetena tar avstånd från samvetsklausuler i svensk lag, och att man väljer bort detta för att det i förlängningen kan leda till en inskränkning av aborträtten.

Sam Linderoth

STORSATSAR PÅ LOKAL JOURNALISTIK

Nu byter våra lokaltidningar format – blir dubbelt så tjocka nyhetsmagasin.

Vet du att ETC förlag ger ut lokala nyhetstidningar? En gång per vecka kommer ETC Stockholm, ETC Göteborg, ETC Malmö, ETC Bergslagen och ETC Örebro. Det här är det perfekta komplementet för dig som är intresserad av politik – ja, av demokrati.

ETC ger ut lokala tidningar för att det är helt avgörande för mångfalden.

Idag försvinner allt fler lokala tidningar, särskilt de som har ledarsidor som inte är borgerliga. ETC ger dig ett politiskt alternativ.

Nu markerar vi hur viktigt det är med lokal journalistik. Tidningarna blir från och med nu dubbelt så tjocka och kommer till dig i läsvänligt magasinformat. Passa på att pröva ett halvår!

**25 nummer
lokaltidning
för bara
300 kronor!**

Jag vill prenumerera på:

☐ ETC Stockholm ☐ ETC Göteborg ☐ ETC Malmö ☐ ETC Bergslagen ☐ ETC Örebro

Jag vill betala:

☐ Helår för 570 kronor (papper och tillgång till digital tidning) ☐ Helår för 470 kronor (digital tidning)
☐ Halvår för 300 kronor (papper och tillgång till digital tidning) ☐ Halvår för 250 kronor (digital tidning)
☐ Autogiro för 48 kronor (papper och tillgång till digital tidning) ☐ Autogiro för 40 kronor (digital tidning)

FÖR- EFTERNAMN

PERSONNUMMER

GATUADRESS

POSTADRESS

E-POSTADRESS

TELEFONNUMMER

Svarspost 110 216 400
110 04 Stockholm

Kundtjänst: Har du frågor kontakta gärna vår kundtjänst på kundtjanst@etc.se eller ring på nummer 08-644 67 13.

BILD: HENRIK MONTGOMERY/TT

Alliansväljare vill samarbeta med SD

■ Bland borgerliga väljare ökar stödet för att partierna i riksdagen ska samarbeta med Sverigedemokraterna ”i frågor där partierna har liknande uppfattningar”. Det är framför allt bland KD-väljare som stödet ökat, från 50 till 60 procent på ett halvår, visar DN/Ipsos mätning baserad på 1 246 intervjuer. 46 procent av samtliga väljare vill se ett SD-samarbete, denna opinion har legat oförändrad sedan den förra mätningen strax innan valet. Däremot är motståndet fortfarande starkt, 41 procent av väljarna säger nej till SD-samarbete.

40

... procent. Så många fler fall av bröstcancer upptäcks med en ny mammografimetod som använder sig av en 3D-maskin. Sedan 2010 har studie med 15 000 kvinnor i Malmö både kallats till vanlig mammografi samt erbjudits undersökning med den nya 3D-maskinen. Det visar sig att 3D-bilderna upptäcker 43 procent fler cancertumörer.

Usla villkor för taxichaufförer

■ Trots långa arbetspass och sex till sju arbetsdagar i veckan är lönerna låga. Det är realiteten för många taxichaufförer i Sverige. SR:s Ekot har intervjuat 100 taxiförare om arbetsvillkoren i Stockholm, Göteborg och Malmö. Hälften jobbar 12 timmar eller mer – varje arbetspass. Vissa tjänar så lite som 27 kronor i timmen, snittet ligger på 80 kronor.

– Jag kallar det ett pyramidspel, den i toppen tjänar allt och vi längst ned får ingenting, säger chauffören Elisabeth till Ekot.

BILD: PONTUS LUNDAHL/TT

Fortsätter exploatera trots regeringens nej

Vattenfall kan öppna nya brunkolsgruvor i Tyskland

ENERGI 3 400 människor riskerar att förlora sina hem på grund av Vattenfalls brunkolsbrytning i Tyskland. Miljöorganisationen Greenpeace riktar nu hård kritik mot bolagets agerande.

– Antingen har regeringen inte varit tydlig eller så struntar Vattenfall i vad regeringen säger. Någonstans finns det ett problem, säger Em Petersson på Greenpeace.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet gick ut tidigt efter valsegern och meddelade att det nu fick vara slut med brunkolsverksamheten för Vattenfall. Men trots det kunde Svenska Dagbladet i veckan avslöja att det statliga bolaget undersöker möjligheten att starta nya gruvor i östra Tyskland. Det har fått Greenpeace att se rött.

– Vi tycker inte att regeringen gör vad de kan för att säkerställa att de beslut de tagit efterföljs. De säger att de ska stoppa verksamheten men låter ändå Vattenfall fortsätta under

BILD: GREENPEACE

tiden de letar köpare, säger Em Petersson som är ansvarig för klimat- och energifrågor på Greenpeace.

Förnekar att beslut har fattats

Helst av allt vill Greenpeace att Vattenfall inte säljer vidare gruvorna över huvud taget. Gör de det innebär det att brytningen av brunkol kommer att fortsätta, men samma miljöförstöring som tidigare.

Är det rimligt att kräva att Vattenfall bara ska stänga butiken och ta den ekonomiska förlusten?

– Jämfört med de kostnader som väntar för utsläppen är det

ingenting. Brunkolsverksamheten är inte speciellt dyr, det kan röra sig om runt 20 miljarder. Det skulle vara den bästa klimatsats regeringen kunde göra, fortsätter Em Petersson.

I Svenska Dagbladet förnekar Vattenfalls Mikael Petrovic-Wågmark, nordisk presschef på Vattenfall, att man fattat några beslut om utvidgning av brunkolsverksamheten i Tyskland.

– Vi har inte tagit något investeringsbeslut och några tillståndprocesser är inte klara.

Vi kommer inte att fatta beslut om utvidgning så länge ägarfrågan inte är utredd, säger han till tidningen.

Det menar dock Greenpeace är struntprat. De har sett dokument som visar hur Vattenfalls tyska del försöker köpa upp mark i östra Tyskland för fem nya gruvor. För de tre gruvorna där man kommit längst i ansökningsprocessen skulle det innebära att 3 400 personer blev tvungna att flytta från sina hem.

– Folk kommer att tvångsflyttas och byarna jämnas med marken. De som är jordbrukare blir av med sina jobb för marken kommer förstöras. Den kommer inte gå att använda igen. Regeringen måste säga till Vattenfall att de inte

accepterar en försäljning, att expansionen måste sluta och att företaget kan sluta leta köpare, säger Em Petersson.

Dag Ankersen

Em Petersson

Dorothy Chikwiti, teodlare, Malawi

Hej då fattigdom!

**ALLT FLER VÄLJER DE VAROR SOM FÖRBÄTTRAR
LEVNADSVILLKOREN FÖR ODLAREN.**

Varje gång du väljer Fairtrade-märkt bidrar du till att odlare och anställda kan förbättra sina arbets- och levnadsvillkor. Så fungerar det inte med alla varor. Och ju fler vi blir som visar omtanke när vi handlar, desto fortare kan de som odlar och producerar våra varor lämna fattigdomen bakom sig. Läs mer på [fairtrade.se](https://www.fairtrade.se)

BILD: HASSE HOLMBERG

MAMMAINDEX
De fem högst rankade länderna
1. Norge
2. Finland
3. Island
4. Danmark
5. Sverige
De fem lägst rankade länderna
175. Niger
176. Mali
177. Centralafrikanska republiken
178. Demokratiska republiken Kongo
179. Somalia

De nordiska länderna är högst rankade i Rädda barnens mammaindex.

Rädda barnen: Stora klyftor drabbar mammor och barn

”Behövs enkla förebyggande insatser som ger bred och billig vård”

**HÄLSA Barn som dör av hälso-
problem en kilometer bort
från ett lyxjukhus. Rädda
barnens nya Mammaindex
visar att segregation och
ekonomiska klyftor är ett
enormt problem världen över.
– För första gången bor
merparten av alla människor
i städer och vi ser fruktans-
värt stora skillnader i och
mellan olika städer, säger
Elisabeth Dahlin, generalse-
kreterare för Rädda barnen.**

Rädda barnens Mammaindex, som nu släpps för 16:e gången, bygger på fem olika kriterier – mödrars hälsa, barns hälsa, utbildningsstatus, ekonomisk status och politisk status. Inom de kategorierna mäts risken att kvinnor dör av sina graviditeter, andelen barn som överlever sin femårsdag, antal år barn går i skolan, genomsnittsinkomst och kvinnors deltagande i politiken på regeringsnivå.

– Det är det sextonde året vi mäter index vilket gör att vi nu kan jämföra hur det ser ut över tid, vilka insatser som har fungerat och vilka som inte har fungerat, berättar Elisabeth Dahlin.

I årets rapport kring mammaindex handlar mycket om urbanisering och hur lyckade satsningar – speciellt för mödrars och barns hälsa – har sett ut i stora städer i fattiga länder. För trots att mycket har blivit bättre inom mammaindex-kategorierna så syns inte de positiva förändringarna på alla håll.

– För första gången bor merparten av alla människor i städer och vi ser fruktansvärt stora skillnader i och mellan olika städer. Framförallt märks skillnader beroende på var i staden du bor.

”Sjukvård ska komma till fattiga”
Den snabbt växande urbaniseringen är ett orosmoment, berättar Dahlin. Det är i städernas

slumområden som fattiga barn har det som sämst.

– Vi vet hur man jobbar i byar, men hur ska vi göra med stora slumområden? Det kan finnas barn som dör av hälsoproblem som enkelt kan botas en kilometer bort från ett lyxjukhus för att de inte har tillgång, ekonomiskt eller informationsmässigt, till den vården. Vi måste kanske tänka om och tänka nytt.

– Dessutom är de sociala strukturerna som fanns ute på landsbygden inte nödvändigtvis desamma som de som finns i städernas slumområden – vi måste hitta nya sätt att nå ut.

Elisabeth Dahlin tror att en av nycklarna här är att sjukvården ska komma till de fattigaste, speciellt barnen.

– Om klyftorna ska minska behövs enkla förebyggande insatser som ger bred och billig tillgänglig hälsovård som alla

är informerade om. Sjukvården måste komma till de fattiga, de ska inte behöva resa till den.

– Jag var nyligen i Elfenbenskusten och Senegal, där finns ett jättebra exempel. De har börjat med en ambulerande barnavårdscentral och mödravårdscentral som besöker samma ställen en gång i veckan. Det är en enkel insats som lyckas fånga upp risker och sjukdomar både bland mödrar och barn och som gör skillnad.

Krävs politisk vilja
Om åtgärderna låter enkla så beror det på att de är det, säger Dahlin.

– Det som är viktigt är att se till så att alla får gå i skolan och har tillgång till mödra- och barnhälsovård. Diarré och övre luftvägsinfektioner är de största skälen till barnadödlighet och de är inte svåra att undvika med basal hälsovård.

Högst mammaindex har de

nordiska länderna och lägst är index i länderna som har utsatts för krig, konflikter och katastrofer, berättar Elisabeth Dahlin. Men utvecklingen bland de rikare länderna är inte bara positiv.

– Det finns stora skillnader inom Europa och USA har till exempel halkat längre ned på listan – i huvudstaden Washington DC är det tio gånger så stor risk att ett barn ska dö före femårsdagen i distrikt 8 jämfört med distrikt 3.

Vad krävs för att se till att mödrar och barn faktiskt får den hjälp de behöver?

– Politisk vilja och tydliga mål från till exempel FN. Mileniemålen har bidragit mycket till satsningar på tillgång till vård, men nu är det dags för nya mål och då är det viktigt att beslut fattas om att alla ska nås av vård.

Elisabeth Dahlin

Andrea Wesslén
andrea.wesslen@etc.se

www
·
tradgarden
·
com

8 maj

17-03

TRÄDGÅRDEN

PREMIÄR!

Hammarby
Slussväg
2

VÄRLDSREKORDFÖRSÖK

■ I måndags samlades tusen kosmetologer i en arena i Jinan i östra Kina för att slå världsrekord i antal hudvårdsbehandlingar utförda samtidigt. Men trots att tusen personer fick behandlingar som inkluderade rengöring, ansiktsmask, återfuktning och massage samtidigt slogs inte det gamla rekordet. I januari fick 1 231 personer ansiktsbehandlingar i Guangzho, också i Kina.

HEM TILL FLERA VÄRLDSREKORD

■ Jinan, som är huvudstad i provinsen Shandong, har ungefär 6,8 miljoner invånare. Här har flera världsrekord slagits – senast i somras slogs rekordet för den största tvådimensionella mosaik gjord av tekoppar, som krävde hela 5 280 tekoppar för att färdigställas. I övrigt slogs rekordet för världens största datorklass (1 135 elever) i Jinan, liksom världens snabbaste fjärläsim på 200 meter som simmats av en kvinna (2.01,81 sattes av Liu Zige 2009).

5 193

... personer fick förra året manikyurer av samma manikyrister inom loppet av åtta timmar. Världsrekordförsök i skönhetsbehandlingar är ganska vanliga och finns i kategorier från snabbast flätade håret (15 minuter för 26 flätor), störst antal personer som samtidigt satt på läppstift (1 002) och störst antal personer som rakat sig samtidigt (2 374).

NYHETSBIIDEN

Plats: Jinan, Kina
Fotograf: AP

Svensk-irakisk journalist mördad

■ 41-åriga svensk-irakiska journalisten Ammar al-Shahbander dödades i helgen av en bilbomb i Bagdad, rapporterar SVT. Terrororganisationen Islamiska staten har tagit på sig attentatet. Ammar al-Shahbander arbetade med pressfrihetsfrågor i Irak och Syrien som byråchef på Institute for War & Peace Reporting, IWPR, i Bagdad. "Ammars död är en tragedi för hans vackra familj och en fullständig chock för oss alla på IWPR. Han ägnade sitt liv åt att bygga upp ett nytt och fredligt Irak", skriver IWPR på sin hemsida.

Ammar al-Shahbander lämnar efter sig fru och fyra barn.

Misstag ledde USA i krig

■ I veckan släpps boken *The great war of our time*, skriven av CIA:s förre näst högste chef Michael Morell. I den avslöjar han flera grova misstag och fel som underrättelsetjänsten begick och som ledde till att USA invaderade Irak 2003. CIA påstod exempelvis helt grundlöst att Saddam Hussein samarbetade med al-Qaida och hade massförstörelsevapen. Morell menar att misstagen bland annat bidragit till att stärka terrornätverket al-Qaida i Mellanöstern.

Dotter kastar ut far ur Front National

■ Front National har uteslutit förre partiledaren och medgrundaren Jean-Marie Le Pen ur partiet. Beslutet är kulmen på en infekterad familjestrid han haft med sin dotter och nuvarande partiledare Marine Le Pen. Hennes mål är att göra partiet mer rumsrent hos fransmännen men det är pappa emot och han har därför fortsatt med sin extrema retorik. Senast i april upprepade han exempelvis att nazisternas massmord på judar och andra folkgrupper är en "liten historisk detalj".

– Jean-Marie Le Pen bör inte längre kunna uttala sig i Front Nationals namn. Hans propåer går tvärt emot vår politiska linje, sa Marine Le Pen i en tv-intervju i helgen.

Jean-Marie Le Pen behåller tills vidare titeln "hedersordförande" trots att han inte längre är medlem.

BILD: CLAUDE PARIS/AP

Marine och Jean-Marie Le Pen.

FRIKÄND. Carmelina Pérez omfamnas av en av sina advokater efter att den 23 april ha blivit frikänd för mord. I juni förra året dömdes hon till 30 års fängelse efter att ha drabbats av komplikationer i samband med ett missfall.

BILD: EDGARDO AYALA/IPS

"Ett brott mot kvinnors mänskliga rättigheter"

Krav på ny abortlagstiftning i El Salvador

EL SALVADOR För närvarande sitter 15 kvinnor fängslade i El Salvador, dömda till långa straff för att ha genomfört aborter. Nu har lokala och internationella människorättsorganisationer inlett en stor kampanj för att förändra landets mycket stränga abortlagstiftning.

El Salvador är ett av få länder i världen som inte bara förbjuder alla former av aborter, utan där kvinnor som genomgått aborter dessutom döms till fängelse. Enligt lokala organisationer åtalades minst 129 kvinnor för detta brott mellan år 2000 och 2011.

Kvinnorna som blivit dömda har i många fall blivit det efter att ha genomfört illegala aborter och sedan drabbats av komplikationer och tvingas söka vård. På sjukhusen har läkarna sedan av rädsla för att själva bli åtalade valt att anmäla kvinnorna, som i de flesta fall kommer

ABORTLAGSTIFTNINGEN I EL SALVADOR

- År 1998 skärptes landets lagar och det beslutades att abort skulle vara förbjudet under alla omständigheter – även om moderns liv stod på spel eller om graviditeten var resultatet av en våldtäkt eller berodde på incest.
- Debatten om aborter i El Salvador domineras ofta av moraliska och religiösa argument som förs fram av ledare för både katolska kyrkan och olika evangeliska kyrkor.

från fattiga förhållanden. Amnesty International och lokala människorättsorganisationer kräver nu förändrad lagstiftning och ett upprop har undertecknats av 300 000 personer.

– Det totala abortförbudet är ett brott mot flickors och kvinnors mänskliga rättigheter i enlighet med deras rätt till liv, hälsa och rättvisa, sade Amnesty Internationals Amerikachef Erika Guevara nyligen i samband med ett möte i San Salvador.

Hon påpekade samtidigt att den salvadoranska lagstiftningen slår särskilt hårt mot landets fattigaste kvinnor. Det är väl känt att kvinnor från medel- eller överklassen kan genomföra betydligt säkrare aborter på privata kliniker i El Salvador,

där de inte löper någon risk att gripas.

Dömdes till 30 års fängelse

Kampanjen fick förnyad kraft fart efter att 21-åriga Carmelina Pérez nyligen blev friad av en högre rättslig instans efter att tidigare ha blivit dömd för mord och hunnit avtjäna 15 månader i fängelse.

Carmelina Pérez har en treårig son i sitt hemland Honduras. Hon arbetade som hembiträde i El Salvador då hon drabbades av ett missfall som misstänktes vara framtvingat. I juni förra året dömdes hon till 30 års fängelse för mord. Hon grät av lycka efter att en domstol i staden La Unión den 23 april förklarade henne oskyldig.

– Jag är så lycklig eftersom jag nu kommer att kunna återförenas med min son och min familj, sa hon strax efter domslutet.

Av de 17 kvinnor som sedan 1998 har dömts för samma brott sitter 15 fortfarande i fängelse.

Amnesty International kräver att El Salvador legaliserar aborter åtminstone i de fall där kvinnan blivit gravid på grund av våldtäkt eller incest, eller där kvinnans hälsa står på spel samt i fall där fostret är mycket svårt skadat eller har små chanser att överleva. Och påtryckningarna från både internationella och lokala organisationer har börjat ge resultat.

– Det finns åtminstone ett intresse för att prata, vi ser en viss öppenhet från regeringens sida, säger Paula Ávila från det USA-baserade Centret för reproduktiva rättigheter.

Edgardo Ayala/IPS

NYTT
från
BOKFÖRLAGET
ETC

ALLT SOM ÄR MITT

Våldtäkt, stigmatisering och upprättelse

ANNA SVENSSON

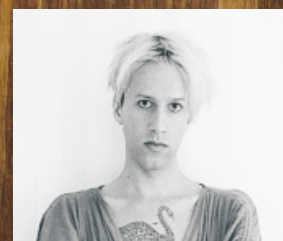
ALEXANDER ALVINA CHAMBERLAND

VÅRENS HETASTE BOK ÄR HÄR!

I *Allt som är mitt* – våldtäkt, stigmatisering och upprättelse gör Alexander Alvina Chamberland och Anna Svensson upp med myter och fördomar om våldtäkt. De efterlyser ett samtal som i högre grad utgår från överlevarnas perspektiv, och kritiserar synen på våldtäkt som det värsta som kan hända en människa.

Boken utkommer den 8 maj.

Alexander Alvina Chamberland.

Anna Svensson.

BESTÄLL *ALLT SOM ÄR MITT* FRÅN VARUHUSET.ETC.SE
PRISET ÄR 149 KRONOR INKLUSIVE FRAKT.

BOKFÖRLAGET

ETC

Knappt 30 procent av chilenarna ger Bachelet sitt stöd.

BACHELET I BLÄSVÄDER

Chiles president skakas av sonens korrupta fastighetsaffärer

CHILE Hon kritiseras inte bara för hur hon hanterat regnkatastrofen som dränkte hela byar. Michelle Bachelet befinner sig framför allt i en akut förtroendekris på grund av de korruptionsskandaler som avslöjar skörheten i det politiska system som byggts upp under 25 år av demokrati.

ANALYS

Chiles president Michelle Bachelet förklarade förra veckan krig mot korruptionen och annonserade en rad konkreta åtgärder för att göra både politiken och ekonomin mer transparenta. Samtidigt drog hon igång en nationell diskussion i syfte att skriva en

ny grundlag. Två initiativ som hennes anhängare väntat länge på. Att de ändå inte jublar beror på att den situation som ledde fram till initiativen fyllt chilenerna med en sådan omfångsrik skepsis gentemot det politiska och ekonomiska etablissemang att den också inkluderar Bachelet själv.

När Bachelet valdes till president för andra gången var hennes seger så överlägsen att hon tycktes sväva ovanför alla andra politiker. Hon upplevdes som den som, äntligen, skulle hugga av de trossar som fortfarande höll Chile surrat vid militärdiktaturen.

Och hon började med en rivstart. I tur och ordning drev hon igenom en politisk reform, en skattereform och lade grunden för en genomgripande utbildningsreform som snart ställs inför

omröstning i parlamentet, samt en hel del andra mindre omfattande men likafullt viktiga reformer.

Från popularitet till krasch

Men för ett par månader sen var det som om Bachelet kraschlandat. Hennes popularitetssiffror orkade knappt upp till 30 procent. Att praktiskt taget alla andra politiker, oavsett politisk färg, hade ännu mindre stöd, var knappast någon tröst.

Vad var det som hänt?

Enligt landets riksrevisor är svaret att korruptionen anlänt till Chile. Eller snarare att den korruption som alltid funnits nu obönhörligen har avslöjats. En rad skandaler har skakat Chile de senaste månaderna. Den ena har gett den andra och alla har visat hur det privata näringslivet illegalt via falska fakturor,

skattefusk, pengatvätt och allehanda knep har finansierat politiken och politikerna. I början var det högern som drabbades. Politiker från högerpartierna hade tagit emot miljonbelopp till sina valkampanjer, utan att redovisa det för valmyndigheten. Idag är högeroppositionen praktiskt taget golvad efter alla avslöjanden och flera bolagsdirektörer sitter i fängelse.

Men det pinsamma, för Bachelet, var att när skattemyndigheterna grävde djupare så dök allt fler ledande politiker också från regeringskoalitionen – kristdemokrater och socialister – upp i härvan. Till och med Bachelets egen inrikesminister befinner sig i de misstänkta zonen.

Att chefen för ett av de företag som gett mest pengar tidigare var gift med en av Pinochets döttrar gjorde det hela ännu pinsammare. Det var just som

MICHELLE BACHELET

• Socialdemokratisk politiker, född 1951.

• Hennes far torterades till döds av juntan på 70-talet. Själv fängslades hon och tvingades till exil fram till 1979.

• Hon var hälsovårdsminister 2000–2002 och försvarsminister 2002–2006 i Ricardo Lagos regering. Besegrade sedan högerkandidaten Sebastián Piñera i presidentvalet 2006 med ett budskap om social trygghet och rättvisa. Hon blev Chiles första kvinnliga president.

• Blev efter att Piñera tog över som president 2010 verkställande direktör för UN Women.

• Vann sedan efterföljande val i överlägsen stil och installerades som president i mars 2014.

Michelle Bachelet och hennes son Sebastián Dávalos.

svärson han kunde ta för sig i de privatiseringsprocesser som Pinochet drev igenom och därmed lägga grund för ett eget företagsimperium.

Pinochets exsvärson har de senaste åren skrivit ut checkar för elva miljoner dollar till politiker och tankesmedjor från höger till vänster och framstår nästan som en slags gudfader i den chilenska politiken.

"Kultur av misstro"

Jämfört med korruptionsskandalerna i Brasilien låter det kanske inte som särskilt mycket pengar, men avslöjandena svepte in hela Chiles politiska värld i en hinna av skam.

– Vi har hamnat i en kultur av misstro, varnade Bachelet.

Men det var först när hon personligen sögs in härvan av skandaler som hennes egen popularitet började falla som en sten. Ingen anklagar i och för

sig Bachelet för att vara korrupt eller för att ha snyltat på systemet. Men hennes son, Sebastián Dávalo, som uppbar den eleganta titeln "presidentens socio-kulturelle direktör", var – visade det sig när journalister började gräva – i allra högsta grad insyltad.

Dávalos hustru Natalia Compagnon är delägare i en rad små bolag som hon oftast själv startat. Ett av bolagen, med ett aktiekapital på mindre än 10 000 dollar hade på ett obegripligt sätt fått ett lån på tio miljoner dollar av en Chiles största banker. Lånet, som clearades dagen efter Bachelets valseger, hade förhandlats fram under ett möte mellan bankens ägare och Dávalo och hans hustru. Pengarna användes för att köpa en tomt ett tiotal mil från Santiago. Bara ett par månader efter köpet såldes tomten med en vinst på drygt tre miljoner dollar. Den stora värdeökningen kom sig av att kommunen plötsligt ändrat sin planering och oväntat

gett tillstånd för byggande på tomten.

Både banklånet och kunskapen om att kommunen skulle ändra sina planer för tomten, var produkter av de kontakter och informationer som Dávalo haft tillgång till.

Nu har han lämnat socialistpartiet.

Personlig tragedi

Men för Bachelet var affären en personlig tragedi som dessutom tycktes göra henne handlingsförlamad. Hennes avståndstagande upplevdes närmast som en ursäkt och bidrog starkt till att förtroendet för henne rasade. Det var först förra veckan, när hon utfärdade sin krigsförklaring mot korruptionen och

lovade vädra ut både den politiska världen och näringslivet, som Bachelet tycktes ha vaknat upp.

Hennes löfte om att i september dra igång en debatt i syfte att lägga grund för en ny grundlag för att ersätta den som militären drev igenom 1980, kan också – åtminstone på en symbolisk nivå – uppfattas som det definitiva hugget mot de trossor som så länge bundit Chile vid diktaturen. Å andra sidan är det knappast symboliska gester som kan återge chilensarna förtroendet för politikerna. Och många skulle hellre ha sett Bachelet ge sin son en ordentlig utskällning.

Lars Palmgren

UDDA OCH KLASSISKA

RESA I den nya boken **501 svenska platser du måste se innan du dör** tipsar författarna **Leif Eriksson och Martin Svensson** om såväl vackra naturreservat som lite mer speciella platser runt om i landet.

– Det finns en hel del att se i Sverige som man inte tänker på i första hand, säger Leif Eriksson.

Leif Eriksson och Martin Svensson tyckte att det behövdes en ny guidebok till Sverige, med tips på lite speciella resmål som inte alla känner till. Nu har de besökt en rad ställen i Sverige tillsammans med fotografen Sevda Svensson, och satt ihop boken *501 svenska platser du måste se innan du dör*.

– Det finns en hel del att se i Sverige som man inte tänker på i första hand. Allt ifrån udda muséer som samlare har skapat till små gravmonument. Folk åker ju gärna utomlands idag eftersom det är så lätt, men man ska inte glömma bort att det finns mycket att besöka här hemma också, säger Leif Eriksson.

Boken innehåller också klassiska resmål som naturreservat, och det hela blir alltså en salig blandning av högt och lågt.

– Vi har använt oss av två kriterier kan man säga, antingen att något är väldigt vackert eller att det är udda och skruvat, säger Martin Svensson.

Bokarbetet har tagit ett år

En del av tipsen är sådant som Leif Eriksson eller Martin Svensson känt till sedan innan, från sina hemstäder eller semestrar som barn. Men de har också rest runt mycket och sammanlagt har det tagit ett drygt år att sätta ihop boken.

– Det har blivit en hel del resande under sommaren och våren. Ibland har Leif rest lite på sitt håll och jag på mitt. Men vissa platser som är med är sådana som jag besökt för länge sedan, till exempel High Chaparall (i Kulltorp, red. anm). Där har jag inte varit sedan åttaårsåldern, säger Martin Svensson.

– Men bland det roligaste med att göra boken har ju så klart varit att upptäcka de platser som jag inte varit på innan, vilket har varit spännande. Och eftersom vi har varit två som gjort boken har vi kunnat täcka olika delar av landet på ett bra sätt, säger Leif Eriksson.

Sam Linderoth

RESMÅL I SVERIGE

”Vi har använt oss av två kriterier kan man säga, antingen att något är väldigt vackert eller att det är udda och skruvat”, säger Martin Svensson. BILD: TT

Leif Erikssons tips

Kvarntorpshögen, Kumla kommun

• I Kvarntorp ligger en 100 meter hög slagghög som en rest från industritiden, och kullen utgör faktiskt Närkesslättns högsta punkt. På toppen står en samling skulpturer utställda. ”Det var väldigt speciellt när jag hamnade där. Att ha en skulpturutställning på toppen av en stor slagghög känns lite udda.”

Stenkusten på norra Gotland

• En vacker kuststräcka som sträcker sig från Fleringe vid Kappelhamnsviken mot Fårösund. Nästan hela sträckan består av naturreservat. ”Där är det otroligt vackert”, säger Leif Eriksson.

Brännaberget, Överkalix

• Från Brännaberget kan man se ut över Överkalix i midnattssolen. I folkparken här på berget har artister som Ulf Lundell och Motörhead spelat. ”Det är nog en av de vackraste platserna som är med i boken. Man ser ut över hela landskapet framför sig, det är oerhört fint.”

BILD: SEVDA SVENSSON

Martin Svenssons tips

Lilla Istanbul i Annedal utanför Sala

• ”Det är en fantastisk plats skapad av en man som helt förälskat sig i Istanbul och byggnaderna där, och han har gjort modeller av bland annat Blå moskén i trädgården. Jag tycker det är fascinerade med människor som använder sin kreativitet utan något egentligt syfte, bara för att de mår bra av det”, säger Martin Svensson.

Strandpromenaden i Varberg

• Byggs redan 1912, med en gångsträcka på 2,4 kilometer längs havet som börjar i hamnområdet vid Varbergs fästning. ”Jag är ju uppvuxen i Varberg, och gillar man havet är detta en oerhört vacker bit att gå.”

Riccardos glass i Møllegårdens naturreservat, utanför Halmstad

• ”En italienare som flyttat till Halmstad har öppnat en glasskiosk i en lada där utanför. Han gör traditionell italiensk glass från naturliga råvaror, och ibland är det flera hundra meter kö till kiosken. Det är häftigt tycker jag.”

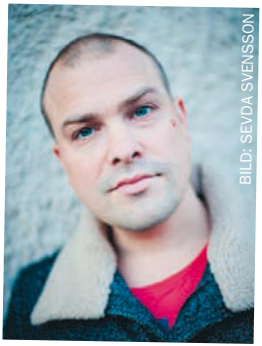

BILD: SEVDA SVENSSON

ÖVRIGA TIPS FRÅN BOKEN

Lappporten, Kiruna

• Denna dal ligger i Abiskoområdet, Kiruna kommun och avgränsas i sydväst av fjället Nissuntjärro och i nordost av Tjuonatjåkka. Går man Kungsleden från Abisko ser man den samiska portalen, en mäktig och egenartad syn oavsett årstid.

Zorngården och Zornmuseet, Mora

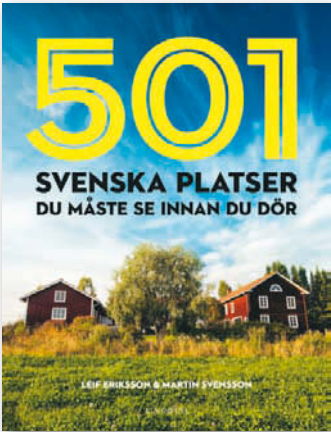
• Vid kyrkan i Mora ligger gården som Anders Zorn flyttade in i 1896 med sin hustru. Idag är Zorngården öppen för allmänheten, och är ett mycket vackert konstnärshem. Huset är dessutom en av landets mest kända nationalromantiska villor, delvis byggd i fornnordisk stil. Intill gården ligger Zornmuseet.

Brofästet, Öland

• Ett trevligt ställe där man kan ta ett svalkande dopp från någon av båtbyggarna en bit från brofästet. Vågorna är ofta höga och vattnet friskt och härligt. Hit kommer du genom att parkera bilen utanför Paradisverkstaden och sedan promenera i riktning mot Färjestaden. Det är inte många andra som badar eller solar här, och platsen är därför perfekt för den som vill vara lite ensam.

Ronneby brunn, Ronneby

• En av de mest besökta hälsobrunnarna i Sverige. Hit kom de högre samhällsklasserna redan på 1700-talet för att dricka av det järnrika vattnet som troddes vara nyttigt. Miljön kring brunnen är än idag välbevarad, men den största sevärdheten är nog parken med fågeldammar och trädgårdar. Den har tidigare blivit utsedd till Sveriges vackraste park.

501 SVENSKA PLATSER DU MÅSTE SE INNAN DU DÖR

Författare: Leif Eriksson och Martin Svensson

Foto: Sevda Svensson

Förlag: Lind & Co

Utgiven maj 2015

Hjälp

Nepal

Sms:a **AKUT NEPAL** till **72 900** och skänk 100 kr.

Genom att sms:a godkänner du att Röda Korset får kontakta dig. Självklart följer vi personuppgiftslagen.

EN SJÄLVKLAR PLIKT. Trapphallen på Malmö museum som den såg ut när museet blev flyktingförläggning. "Vi har alla varit av den meningen att en offentlig institution inte är ett självändamål, utan en samhällets tjänare och när samhället fordrar andra uppgifter av oss än dem vi är avsedda att utföra, är det vår självklara plikt att med glädje anamma de nya uppgifterna", skrev museichefen Ernst Fischer om beslutet att göra om museets lokaler till tillfällig förläggning.

BILD: GULLERS, KW/NORDISKA MUSEET

MÅLNING. Tavla målad av Sven X:et Eriksson 1945 med titeln "Flyktingar i Malmö Museum".

KONST. Tavlan "Kinesen" är målad av polska Jadwiga Simon-Pietkiewicz i koncentrationslägret Ravensbrück 1945. Hon kom till Sverige med de Vita bussarna samma år.

BILD: MATILDA THULIN/MALMÖ KONSTMUSEUM

BILD: GULLERS, KW/NORDISKA MUSEET

AKUT BRIST PÅ BOENDE. 1945 anlände de Vita bussarna till Malmö men det rådde akut brist på boenden för alla de barn, kvinnor och män som räddats från nazisternas koncentrationsläger. Ledningen för Malmö museum beslöt då att deras lokaler skulle omvandlas till tillfällig flyktingförläggning. Utställningens fullständiga namn är "Välkommen till Sverige – Malmö Museum som flyktingförläggning och de Vita bussarna 1945". Bland annat visas en vit buss från den tiden upp.

BILD: GULLERS, KW/NORDISKA MUSEET

RÄDDADES. Tack vare de vita bussarna räddades runt 25 000 människor från koncentrationslägren och många anlände först till Malmö.

BILD: GULLERS, KW/NORDISKA MUSEET

FOTO Vid andra världskrigets slut förvandlades Malmö museum till flyktingförläggning för de som räddats ur koncentrationslägrens helvete. Museichefen Ernst Fischer tog det drastiska beslutet med motiveringen "En offentlig institution inte är ett självändamål, utan en samhällets tjänare". På fredag inviger kulturminister Alice Bah Kuhnke utställningen Välkommen till Sverige med bilder och konstverk från den tillfälliga förläggningen.

NÄR MUSEET BLEV FLYKTINGFÖRLÄGGNING

NYA UTSTÄLLNINGEN VÄLKOMMEN TILL SVERIGE INVIGS

Lauryn Hill drar sig ur Israelspelning

■ Före detta Fugees-sångerskan Lauryn Hill har meddelat att hon inte kommer genomföra sin spelning i Tel Aviv. Anledningen är den press hon fått på sig från en organisation som förespråkar en kulturell bojkott av Israel på grund av politiken som förs på Västbanken.

Lauryn Hill försökte hitta en medelväg, skriver hon i ett pressmeddelande, genom att arrangera en spelning i närheten av Ramallah, men det gick inte att ordna.

”Jag vill så gärna komma med min musik till det här området, men samtidigt vill jag stå upp för rättvisa och fred”, skriver hon på sin hemsida.

Att spela i Israel delar artisteliten. Roger Waters från Pink Floyd har tidigare bojkottat landet, samtidigt som Elton John och Paul McCartney gärna spelar där.

Skägg – en ren ansiktsprydnad.

Skäggen inte så smutsiga som rapporterats

■ Nick Eversheds, journalist på The Guardian, rycker ut till försvar av skäggen efter de senaste dagarnas skrivelser om att det finns lika mycket bakterier i ett skägg som i en toalett.

Genom att granska källan till påståendet har han hittat ett tv-program från USA som har testat några skägg på gatorna i New Mexico. Testen skickades sedan till ett labb där en forskare i mikrobiologi uttalade sig om att vissa bakterier som hittats också finns i tarmfloran. Faktum är, skriver Eversheds, att sådana bakterier har hittats i ansiktet hos renrakade män också i tidigare studier.

Astrid Lindgrens krigsdagbok släpps

■ När andra världskriget bröt ut följde Astrid Lindgren noga utvecklingen i sin dagbok. Nu ska verken släppas under namnet *Krigsdagböckerna*, skriver Dagens Nyheter.

Kerstin Ekman har skrivit förordet och berättar om en författare som med både humor och allvar försökte ta in vad som pågick i världen. Till exempel kallar Astrid Lindgren Adolf Hitler för ”lille söte Hitler” och föreslår ironiskt att japanerna ska invadera Sverige genom Göta kanal.

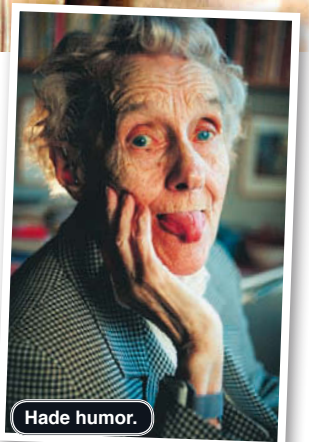
”Ingenting tycktes kunna släcka hennes sinne för humor”, skriver Kerstin Ekman i förordet. Ett utdrag av dagboken har publicerats på DN.se.

Grateful Dead i Game of Thrones

■ Spekulationerna har varit många kring var författaren George R.R. Martin hämtar sin inspiration från till Game of Thrones och tidigare verk. Nu tar han själv bladet från munnen och bekräftar för The Guardian att mycket av hans verk är inspirerat av bandet Grateful Dead.

– Jag har Grateful Deads texter skramlandes i huvudet hela tiden, säger han till tidningen och medger att boken *Harmagedon Rag* är ett direkt resultat av hans fascination för bandet.

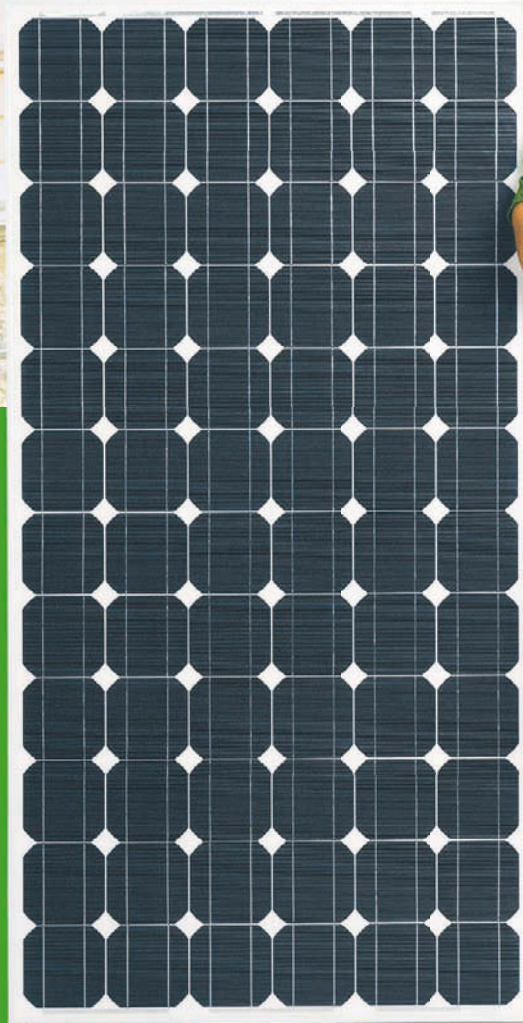
Hade humor.

Rory McCann och Maisie Williams i Game of Thrones.

SOLCELLS- ERBJUDANDE

Beställ en solcellsan-
läggning före sista juni
så betalar vi **2 kr per kWh**
för din överskottsel.

www.egenel.etc.se
egenel@etc.se

Egen El

ETC EL

OVIKTIGT VETANDE

1605

• Det var året då världens första tidning gavs ut. "Ordinarie Zeitung" trycktes i Strasbourg av Johann Calous. Dagens ETC är en av de nyare dagstidningarna i världen.

117

... miljoner. Så stor är Kinas samlade tidningsupplaga varje dag. I Australien läser man mest tidning per capita.

Har vi missat några oviktiga saker?
Hör gärna av dig med tips till dagens@etc.se

Lösning Lätt

5	1	2	5	8	4	9	7	6
5	9	7	5	6	7	1	8	4
6	8	4	7	1	9	2	5	3
1	2	6	8	4	5	3	9	7
4	5	9	2	3	7	6	1	8
8	4	3	1	9	6	5	7	2
9	7	1	6	7	3	8	2	5
2	6	8	7	5	1	4	3	9
4	3	3	9	6	2	8	7	1

Lösning Medel

1	5	9	7	8	6	3	2	4
5	2	8	4	1	9	7	6	3
6	7	4	5	3	2	9	8	1
5	6	2	9	7	1	8	3	4
9	3	7	8	2	4	5	1	6
7	8	1	5	6	3	2	9	4
2	9	6	1	3	5	7	4	8
4	1	3	2	7	8	6	5	9
8	7	5	6	9	4	1	2	3

SUDOKU

Medel

3	2		4			5	7	
		9						
8	4		5					2
	6	2			5			7
		5		2		4		
7			1			2	9	
1					3		4	9
						8		
	7	3			4		5	1

Lätt

1				2				4
	3	4		5		8		
	2		3		9			
2		5		6				
8		9		3		6		7
				7		9		1
			6		4		8	
		1		9		4	6	
9				8				3

KLART JAG VILL PRENUMERERA!

DAGENS ETC ÄR DEN NYA DAGSTIDNINGEN I SVERIGE.

☒ Ja, jag vill prenumerera på Dagstidningen ETC för 199 kronor i månaden.
☐ Jag väljer autogiro ☐ Jag väljer faktura ☐ Helår ☐ Halvår ☐ Kvartal

ETC BETALAR PORTOT

ETC

Svarspost
110 216 400
110 04 Stockholm

NAMN

ADRESS

POSTADRESS

TELEFON

MEJL

ARNE ANKA av Charlie Christensen

ETT NYTT DECENNIUM HAR BÖRJAT, OCH ARNES SON KNASTER ÄR BJUDEN PÅ SITT LIVS FÖRSTA MASKERAD...

PAPPA, VAE SAAB?

SAAB ÄR INTE, SAAB VAR...

VAD VAR DET?

EN BIL! DOM LADE NER DEN...

VA LA DOM NER DEN I? EN LÄDA?

DOM LA NER BILEN I EN STAD...

VILKEN STAD?

TROLLHÄTTAN...

OJOJOJO! EN TROLLSTAD!

MEN PAPPA, ÄR INTE BILAR DÄLIGA FÖR MILJÖN?

MYCKET!

VICKEN TUR ATT MILJÖN LIGGER I KÖPENHAMN DÄ?

VA?

JÄ, DOM GJÖRDE JU INGET ANNAT ÄN Å TJÄTA OM MILJÖN I KÖPENHAMN INNAN JUL...

MILJÖN FINNS ÖVERALLT, INTE BARA I KÖPENHAMN...

I TROLLSTAN OCKSÅ?

VISST!

OÖR DOM SOLCELLER NURÄ?

VAR?

I TROLLSTAN...

OM DOM INTE GÖR BILAR SOM ÄR DÄLIGA FÖR MILJÖN KAN DOM JU GÖRA SOLCELLER SOM ÄR BRA FÖR MILJÖN OCH BYGGA GREJER MED SOL OCH VINDKRAFT SOM MAN KÄN SÄTTA PÅ ALLA HUSTAKEN SÅ ATT ENERGIN BLIR BILLIGARE OCH RENARE OCH OM MAN UTVECKLADE SOLKRAFTEN KUNDE JU ALLA ÖKNARNA PÅ JORDEN BLI PRODUKTIVA SÅ ATT ALLA TREDJE-VÄRLDISARNA SLÄPP SVÄLTA...

... OCH VARFÖR KALLAR DOM KÄRNKRAFTEN FÖR MILJÖREN NÄR DET ÄR VI NYFÖDDA OCH OFÖDDA SOM SKA LEVA MED SKITEN OCH VARFÖR HAR MAN INTE STYRT OM TILLVERKNINGEN I TROLLSTADEN FÖR LÄNGSEN NÄR ALLA VISSTE ATT SAABEN SÄLDE DÄLIGT OCH ATT BILAR ÄR DÄLIGA FÖR MILJÖN OCH ÄR DET POLITIKERNA ELLER VÄTTFALL SOM LAGT LÖCKET PÅ REDAN VID KÄRNKRAFTSOMRÖSTNINGEN 1980 OCH SOM SATTE STOPP FÖR EN VERKLIG UTVECKLING AV ALTERNATIVA ENERGIKÄLLOR OCH ÄR DET INTE ETT JÄVLA HYCKLERI ALLTIDHOA...

HÅLL KÄFTEN!

OM DU STÄLLER EN ENDA DUM FRÅGA TILL SLÄR JAG IHJÄL DEJ!!!

PAPPA, VARFÖR FÄR MAN INTE STÄLLA DUMMA FRÅGOR...?

DÄRFÖR ATT DOM AVSLÖJAR DEN BRISTANDE INTELLIGENSEN HOS DEN SOM MÅSTE SVARA...

ARNE ANKA

UNDRA VARFÖR

KOMMENTARER FRÅN FACEBOOK

Regeringens samordnare sprider rykten om tiggare

Han hävdar att tiggare utnyttjas för kriminalitet och prostitution. Men när Dagens ETC kollar med Martin Valfridssons källa visar det sig att det inte stämmer: "Vi har inga bevis på att någon blir utnyttjad."

Regeringens samordnare sprider rykten om tiggare

Ulrika Konstig
Skillnaden mellan #politik , #juridik och #forskning är att forskare kan säga att de inte vet.

Mia Berg
Men vilken utsago ska man tro på? Jag är helt förvirrad av alla rapporter och motrapporter. Det känns mest som om tjänstemän/myndigheter väljer att rapportera det som ligger närmast deras egen åsikt politiskt sett? Och hur, frågar jag mig, kan det vara att "hetsa mot romer", att vilja motverka ett utnyttjande? Det är väl tvärtom?

Lisa Thunberg
Det här blir till en vandrande sägen, precis som det blev med "kattmat i pizzerian" när de första jugoslaverna öppnade restauranger.

Kaonet på spåret sprider farlig känsla av land i fritt fall

"Politikernas passivitet är deprimerande. Sverige behöver ett tågmyteri som sätter dessa politiker under konstant tryck. Det måste komma från oss", skriver Andreas Gustavsson.

Roberto De Holmqvist Sr.
Vadå "känsla"? Skolan befinner sig redan i fritt fall. Snart kommer även vårdnaden att kollapsa om inget görs.

Helén Park
Så sant! Jag lider med min pendlande man som är utlämnad till SJ:s nycker varje dag. Att resa till och från jobbet tar mer energi än själva jobbet!

GÖR SOM ÖVER 50 000 ANDRA OCH GILLA DAGENS ETC PÅ FACEBOOK
[FACEBOOK.SE/ETCTIDNINGARNA](https://www.facebook.com/ETCTIDNINGARNA)

FELIX & FANTOMEN av Jan Lööf

STANNA SA JAG!

KARANTÄN

60-5

NU MÅSTE JAG HITTA DEVIL!

VOV VOV

FÖRSÖK INTE OCH GÖM DIG. JAG HITTAHAR DIG ÄNDÅ!

DEVIL

DUMDANNE av Thomas Olsson

TÄNK ATT VARA BACKHOPPARE OCH HA DÖDS-ÄNGEST SOM EN DEL AV SIN VARDAG!

DET ÄR INTE ALLS LÄSKIGT, JAG VAR HÄR OCH HOPPDE PÅ EN FRILUFTSDAG I MELLANSTADIET!

ÄR DU ÄNDÅ DÄR UPPIFRÅN SOM TOLV-ÅRING?

NEJ, VI VAR HÄR NERE OCH ANVÄNDE ETT HOPP STORT SOM EN SNÖBOLL!

MEN DET VAR SOM SAGT INTE ALLS LÄSKIGT!

FÄLUN

TV & RADIO

ONSDAG 6 MAJ

BILD: SVT

BILD: HELSINKI FILMI

BILD: NBC

BILD: FREDRIK HJERLING/TV4

BILD: KANAL 5

SVT1

- 06.00 Rapport
- 06.05 Gomorron Sverige sammandrag
- 06.25 Gomorron Sverige
- 10.00 Strömsö
- 10.40 Go'kväll
- 11.25 Trädgårdstisdag
- 12.25 Mästarnas mästare
- 13.25 Ginas show
- 13.50 Kobra
- 14.20 Matiné: The Queen
- 16.00 Gomorron Sverige sammandrag
- 16.20 Vårt bröllop
- 17.10 Delat land med Niklas Källner
- 17.30 Sverige idag
- 18.00 Rapport
- 18.13 Kulturnyheter
- 18.25 Sportnytt
- 18.30 Regionala nyheter
- 18.45 Go'kväll
- 19.30 Rapport
- 19.55 Regionala nyheter

BILD: NILS PERJÖ/SVT

- 20.00 Ett Sverige - debatten
Direktsänd debatt från Umeå. Ska hela Sverige leva, eller är det en del av utvecklingen att stora delar av landet töms på sin befolkning? Var fjärde kommun i Sverige har färre än 10000 invånare. Samtidigt har storstadsregionerna en enorm växtvärk. Vad innebär det för framtiden? Programledare: Inger Ljung.
- 21.00 In the club
- 21.55 Pappa kom fram
- 22.00 Justitia
Vi följer ett fall om misshandel och träffar offret och förövaren. De berättar om hur livet har blivit efter den där olycksaliga utekvällen. Advokaten Jonas von Heidenstam reder ut de juridiska begreppen kring denna typ av brott.
- 22.30 Seriestart: Diktatorn
- 23.00 Tonårsmammor
- 23.30 Rapport
- 23.35 Dox: Jag stannar tiden
- 01.00 Inför Eurovision Song Contest
- 02.00 Ginas show
- 02.25 The Honourable woman

SVT2

- 08.15 Världens fakta: Tysklands fall
- 09.00 SVT Forum
- 15.30 Rakt på
- 16.00 Rapport
- 16.05 SVT Forum
- 16.20 Korrespondenterna
- 16.50 Fotbollskväll
- 17.20 Nyhetstecken
- 17.30 Oddasat
- 17.45 Uutiset
- 18.00 Världens fakta: Den svensknorska truppen
- 19.00 Vem vet mest?
- 19.30 Kärlek och svek
- 20.00 Låna för livet!
- 20.30 Camillas klassiska
- 21.00 Aktuellt
- 21.39 Kulturnyheter
- 21.46 Regionala nyheter
- 21.55 Nyhetssammanfattning
- 22.00 Sportnytt
- 22.15 Babel

Peter Englund om sin boksvit om första världskriget. Tim O'Brien om Vietnamkriget och Kevin Powers om kriget i Irak. I studion också kinesiske Xiaolu Guo. Sigge Eklund väljer en bok och ställer en fråga. Programledare: Jessika Gedin.

- 23.15 Pixadores
K special. Fyra unga män från slummen i São Paulo har ett gemensamt mål i livet: att genom graffiti kritisera samhället de lever i. De kallas för Pixadores och sysslar med en typ av politisk graffiti som är unik för Brasilien. På nätterna riskerar de sina liv då de utan säkerhetslinor klättrar högt upp på offentliga byggnader för att spreja sina slagord. När de bjuds in till Berlinbiennalen uppstår en ordentlig kulturkrock. Curatorn verkar inte alls förstå vad det är som driver de fyra vännerna. Är de artister, anarkister eller rent av brottslingar?
- 00.10 Ett danssteg för livet
- 00.40 24 Vision
- 01.00 Rapport
- 01.05 Nyhetstecken
- 01.15 Korrespondenterna
- 01.45 24 Vision
- 02.00 Rapport
- 02.00 Rapport
- 02.05 Sverige idag
- 02.35 Sportnytt
- 02.50 24 Vision
- 03.00 Rapport
- 03.00 Rapport
- 03.05 Landet runt
- 03.50 24 Vision

TV3

- 06.00 Project runway all stars
- 06.55 Nanny
- 07.25 Alla älskar Raymond
- 07.55 Jims värld
- 08.20 How I met your mother
- 08.45 How I met your mother
- 09.10 The real housewives of Orange County
- 10.05 The real housewives of Beverly Hills
- 11.00 Navy CIS
- 12.00 Masterchef USA
- 13.00 Lyxfällan
- 14.00 Sex and the city
- 14.30 Sex and the city
- 15.00 Project runway all stars
Deltagarna fokuserar på 1920-talet och skapar vintageinspirerade kläder i dagens avsnitt. Gretchen Mol och Jenny Packham är gästdomare.
- 16.00 The real housewives of Orange County
- 17.00 The real housewives of Beverly Hills
- 18.00 Lyxfällan
- 19.00 Masterchef USA
- 20.00 Chicago fire

Den tillfälliga chefen begår ett taktiskt misstag under en brandutryckning i en lägenhet. Det hela leder till konflikter som sätter flera karriärer på spel.

- 21.00 Navy CIS
Frun till en av flottans befälhavare hittas död och teamet måste avgöra om dödsfallet kan kopplas till hennes jobb som terapeut, eller om det är ett terrordåd.
- 22.00 Min hemlighet
Alla bär vi på någon hemlighet, något vi inte vågar berätta ens för våra närmsta. Eller som vi inte vill att våra närmsta ska veta ens när vi går i graven.
- 22.30 Mozart in the jungle
När trycket ökar inför den stundande säsongspremiären får Rodrigo ett utbrott. Hans beteende får varningsklockorna att ringa för affärsrådgivaren Edward.
- 23.05 How I met your mother
Ted och Robin blir förvånade när de springer på Barney inne på ett härberge för hemlösa, där de hjälper till på Thanksgiving. Lily håller på att bryta ihop när hon träffar sina framtida svärföräldrar.
- 23.35 How I met your mother
- 00.05 Sex and the city
- 00.50 Sex and the city
- 01.25 Paradise hotel Danmark
- 02.15 Chicago fire
- 03.00 Min hemlighet
- 03.25 Mozart in the jungle

TV4

- 05.50 Nyhetsmorgon
- 10.00 Malou efter tio
- 11.35 Hem till gården
- 12.10 Hem till gården
- 12.45 Coronation street
- 13.20 Coronation street
- 13.50 Mannen som talar med hundar
- 14.50 Mitt kök
- 15.25 Halv åtta hos mig
- 15.55 George Clarke fixar ditt hem
- 16.55 Äntligen hemma
- 17.55 Vardagspuls
- 18.25 Lotto, Joker och Drömvinsten
- 18.35 Vardagspuls, forts
- 18.50 Keno
- 19.00 Nyheterna
- 19.15 Sporten
- 19.20 Vädret
- 19.30 Halv åtta hos mig

Det tredje paret att bjuda på middag är Olivia och David. De bjuder på ceviche på lax, helstekt biff med svamp och lingonchutney som serveras med mandelpotatis- och palsternackspuré. Som avslutning på måltiden serverar de söta frukter med sting.

BILD: PETR DAVID JOSEK/AP

- 20.00 Studio: Hockey-VM
- 20.10 Ishockey: Sverige-Kanada
- 20.10 Ishockey: Sverige-Kanada
- 20.50 Studio: Hockey-VM
- 20.55 Ishockey: Sverige-Kanada
- 21.40 Studio: Hockey-VM
- 21.45 Ishockey: Sverige-Kanada
- 22.35 Studio: Hockey-VM
- 23.00 VM med Wikegård
- 23.30 Hawaii five - 0
- 00.30 Brottskod: Försvunnen
- 01.25 The killing
- 02.25 Van Veeteren
- 04.15 Från ett hus till ett hem

KANAL 5

- 06.00 America's funniest home videos
- 06.25 Desperate housewives
- 07.15 Frisörakuten
- 08.10 The little couple
- 08.40 The little couple
- 09.10 Private practice
- 10.05 Grey's anatomy
- 11.05 Desperate housewives
- 12.05 Ellen DeGeneres show
- 13.00 Frisörakuten
- 14.00 Vänner
- 14.30 Vänner
- 15.00 The little couple
- 15.30 The little couple
- 16.05 Private practice
- 17.05 Grey's anatomy
- 18.00 Vänner
- 18.30 Vänner
- 19.00 The Big bang theory
- 19.30 The Big bang theory
- 20.00 Nya Arga snickaren

Fredrik, 31, överraskade sin före detta tjej och köpte en stuga på Tyresö. Förhållandet höll inte för en totalrenovering men nu har Fredrik träffat en ny, Nathalie, 24, och nu är hon gravid och de ska gifta sig. Men huset är ett enda kaos.

- 21.00 Grey's anatomy
Derek blir vittne till en fruktansvärd bilkrasch och gör allt för att rädda livet på de inblandade.

BILD: WARNER BROS

- 21.55 The mysteries of Laura
Detektiverna jobbar undercover på en gala för en av New Yorks elitskolor för att utreda en idrottsstjärnas död.
- 22.55 The Big bang theory
- 23.20 The Big bang theory
- 23.50 Criminal minds
- 00.50 2 1/2 män
- 01.15 2 1/2 män
- 01.45 CSI
- 02.40 Murdoch mysteries
- 03.30 90210
- 04.15 Ugly Betty
- 05.00 Ellen DeGeneres show
- 05.40 America's funniest home videos

BILD: SONY

BILD: SVT

BILD: WARNER TV4

BILD: DISCOVERY

TV6

- 06.00 Just shoot me
- 06.25 Stargate SG-1
- 07.10 Community
- 07.35 Growing up Fisher
- 08.00 Våra värsta år
- 08.30 Våra värsta år
- 09.00 Spin city
- 09.30 Just shoot me
- 10.00 My name is Earl
- 10.30 Simpsons
- 11.00 Simpsons
- 11.30 Stargate SG-1
- 12.30 Continuum
- 13.30 Seinfeld
- 14.00 Seinfeld
- 14.30 Simpsons
- 15.00 Simpsons
- 15.30 Family guy
- 16.00 Family guy
- 16.30 Scrubs
- 17.00 Scrubs
- 17.30 Anger management
- 18.00 How I met your mother
- 18.30 How I met your mother
- 19.00 Family guy
- 19.30 Family guy
- 20.00 Simpsons
- 20.30 Simpsons
- 21.00 Charlies änglar
- 23.00 American dad
- 23.30 Scrubs
- 00.05 Scrubs
- 00.35 How I met your mother
- 01.05 How I met your mother
- 01.35 My name is Earl
- 02.00 Anger management
- 02.25 Seinfeld
- 02.50 Seinfeld
- 03.10 American dad
- 03.30 Simpsons

KUNSKAPSKANALEN

- 09.00 En bok, en författare
- 09.20 Bilderna som förändrade vetenskapen
- 09.30 Kända byggnader berättar
- 10.00 Anthony Bourdain på okända platser
- 11.00 Ladyboys i Thailand
- 12.00 Växternas rörliga liv
- 13.00 Världen
- 14.00 Det vilda Indien: Tharöknen
- 15.00 Farväl Tibet!
- 16.00 UR Samtiden
- 19.00 En bok, en författare
- 19.20 Världens fakta: Passageraren landade planet
- 20.05 Världens natur: Monsunen
- 21.00 Skandinavien i Hitlers järgrepp
- 21.30 Världens fakta: Den svensknorska truppen
- 22.30 Dokument utifrån: Påven och maffian
- 23.25 Trädgårdsdrömmar med Monty Don
- 00.25 En bok, en författare

Den katolska kyrkan har länge haft kopplingar till organiserad brottslighet i Italien. Men i juni förra året bannlyste den nye påven Francis maffian. Han har samtidigt sagt att den katolska kyrkan ska göra allt i sin makt för att bekämpa den. Frågan är om det kommer att lyckas.

TV4 FAKTA

- 06.00 Lisa Lings Amerika
- 06.50 Livräddarna på Bondi Beach
- 07.30 Livräddarna på Bondi Beach
- 08.00 På liv och död
- 09.00 Hemligheter från läkarnas journaler
- 10.00 Det kungliga lasarettet
- 11.00 Hospitalet
- 11.30 Hospitalet
- 14.00 Bondi beach
- 14.35 Bondi beach
- 15.05 Mayday mayday
- Om det brittiska sjöräddnings-sällskapet Royal National Lifeboat Institutions arbete.
- 15.35 Mayday mayday
- 16.05 Hemligheter från läkarnas journaler
- 17.00 Brottsplats USA
- 17.30 Brottsplats USA
- 18.00 Kartläggning av ett mord
- 19.00 Kvinnor som mördar
- 20.00 Hospitalet
- 20.30 Hospitalet
- 21.00 Det kungliga lasarettet
- 22.00 Poliskvinnorna
- 23.00 48 avgörande timmar
- 00.00 Kvinnor som mördar
- 01.00 I FBI:s arkiv
- 02.00 Brottsplats USA
- 02.30 Brottsplats USA
- 03.00 Mordutredarens egna fall
- 04.00 Kartläggning av ett mord
- 05.10 Poliskvinnorna

DISCOVERY

- 06.00 Så funkar det!
- 06.25 Dual survival
- 07.20 Mythbusters
- 08.15 Auction hunters
- 08.40 Förklaring följer
- 09.05 Outback truckers
- 10.00 Misfit garage
- 11.00 Mythbusters
- 12.00 Alaska: The last frontier
- 13.00 Ice Cold Gold
- Det är bara sex veckor kvar när Eric hittar en möjlig grävplats. Men den ligger i botten på en farlig bergsrygg - är klättringen värd sin vikt i guld?
- 14.00 Dual survival
- 15.00 Years of living dangerously
- 16.00 Alaska: The last frontier
- 17.00 Auction hunters
- 17.30 Förklaring följer
- 18.00 Outback truckers
- 19.00 Mythbusters
- 20.00 Auction hunters
- 20.30 Förklaring följer
- 21.00 Strip the Cosmos
- 22.00 Space Voyages
- 23.00 Years of living dangerously
- Revolt, bygga om, förnya. Jessica Alba träffar klimataktivisterna angående jordens hållbarhet och Pulitzerpris-vinnaren Thomas L Friedman jämför vetefälten i USA och Egypten.
- 00.00 Mäktiga flygplan
- 01.00 Wheeler dealers
- 02.00 Outback truckers
- 03.00 Naked and afraid
- 03.55 American Chopper

RADIO

P1 07.30 Ekonyheter 07.32 Ekonomieko 07.36 Nyheter från Vetenskapsradion 07.39 P1-morgon 07.46 Kulturnytt 07.55 Land- och sjöväder 07.59 P1-morgon 08.00 Morgoneko 08.15 P1-morgon 08.30 Ekonyheter 08.32 Ekonomieko 08.36 Nyheter från Vetenskapsradion 08.41 P1-morgon 08.54 Kulturnytt 08.59 P1-morgon 09.00 Ekonyheter 09.14 P1-morgon 09.30 Ring P1! 10.00 Ekonyheter 10.03 Plånboken 10.55 Radiofynd 11.00 Ekonyheter 11.03 Tendens 11.35 Radioföljetongen 12.00 Tolvslaget 12.00 Dagens dikt 12.07 Meddelandetid 12.10 Vetandets värld 12.30 Luncheko 12.45 Ekospecial 12.55 Land- och sjöväder 13.00 Ekonyheter 13.05 Kulturnytt 13.20 Klassikern 13.35 Vetenskapsradion Klotet 14.00 Ekonyheter 14.03 OBS magasin 14.50 Utrikeskrönika 15.00 Ekonyheter 15.03 Radiosporten 15.04 Nordegren och Epstein i P1 15.45 Kulturnytt 15.55 Sjöväder 16.00 Ekonyheter 16.03 Studio ett 16.45 Dagens eko 17.00 Studio ett 17.45 Dagens Eko 18.09 Kulturnytt 18.15 Kritiken 19.00 Ekonyheter 19.03 Vetenskapsradion Språket 19.35 Radioföljetongen 20.00 Ekonyheter 20.03 Tendens 20.35 Ring P1! 20.45 Klassikern 21.00 Ekonyheter 21.03 Bildningsbyrå 21.35 Kulturnytt 21.45 Tankar för dagen 21.50 Land- och sjöväder 22.00 Ekonyheter 22.10 Radiosporten 22.12 Studio ett 22.55 Dagens dikt 23.00 Ekonyheter 23.07 Studio ett 23.50 Kulturnytt

P2 06.50 Klassisk morgon 07.30 Klassisk morgon 08.00 Ekonyheter 08.02 Klassisk morgon 08.54 Kulturnytt 09.00 Ekonyheter 09.02 Klassisk morgon 10.00 Ekonyheter 10.03 Klassisk förmiddag med Erika Libeck Lindahl 12.44 Mozartalmacken 13.00 SR på persiska 13.30 SR på romani 14.00 SR på kurdiska 14.30 SR på arabiska 15.00 SR på engelska 15.30 Nyheter 15.35 Rádio Sápmi 16.00 Sisu-utiset 16.10 Studio Sisu 16.50 Roketti 17.00 P2 på hemväg 18.09 Kulturnytt 18.15 P2 på hemväg 19.00 Ekonyheter 19.03 P2 Live 22.00 Musik mot midnatt

P3 07.04 Morgonpasset i P3 07.30 P3 Nyheter 07.32 Morgonpasset i P3 08.00 P3 Nyheter 08.04 Morgonpasset i P3 08.30 P3 Nyheter 08.32 Morgonpasset i P3 09.00 P3 Nyheter 09.03 Morgonpasset i P3 10.00 P3 Nyheter 10.02 P3 med Farah Erichsén 11.00 P3 Nyheter 11.02 Knyckare i P3 12.00 P3 Nyheter 12.03 P3 med Farah Erichsén 13.00 P3 Nyheter 13.01 P3 Nyheter 14.01 PP3 15.00 P3 Nyheter 15.02 PP3 16.00 P3 Nyheter 16.03 Tankesmedjan 17.00 P3 Nyheter 17.06 Christer och Morgan 17.59 Radiosporten 18.00 P3 Nyheter 18.03 Verkligheten i P3 18.30 Musikguiden i P3 19.00 Ekonyheter 19.03 Musikguiden i P3 20.00 Ekonyheter 20.03 Radiosporten 20.06 Musikguiden i P3 20.30 Musikguiden i P3 21.00 Ekonyheter 21.03 Musikguiden i P3 22.00 Ekonyheter 22.03 Musikguiden i P3 23.00 Ekonyheter 23.07 Ligga med P3

Världens fakta: Den svensknorska truppen

SVT2 kl 18.00

En dryg vecka innan Norges nationaldag visar Sveriges Television dokumentären om de norska soldater och flyktingar som fann sin fristad i grannlandet under ockupationen under andra världskriget. I den timslånga dokumentären får vi bekanta oss med den hemliga polispatrull som utbildades på svensk mark, utan tyskarnas vetskap. Dokumentärfilmarna har träffat flera som flydde från Norge och de berättar hur Sveriges neutrala ställning kunde gynna dem i återerövrandet av landet.

DAGENS TV-TIPS

FESTIVAL

TVÅ VECKOR I MAJ 7-10/5 och 13-16/5

FRI ENTRÉ

JÄFVLA SCENKONST

performance JUKA SOMA musik

POLITISK SCENKONST

Kalle Haglund poesi KONST

MASKINERNAS ÅNGEST

KOSMONAUT/ASTRONAUT

gycklare FRIA DEFINITIVT

DET SOVANDE FOLKET

readings JANNES FENOMENALA

SCENFUNDAMENTET

BILJETTER:

Info@tribunalen.com 08 - 84 94 33

Hornsgatan 92 www.tribunalen.com

TEATER
tribunalen